

Jaarstukken 2023

4.1 Programmaverantwoording

In de programma's leggen we verantwoording af over de behaalde resultaten. Tevens lichten we in de programmaverantwoording de financiële afwijkingen toe tussen de begroting en de realisatie op het niveau van beleidsthema.

Niveaus van analyse

Het jaarverslag is (in navolging van de begroting) opgebouwd uit twee niveaus:

1. Programma's - samenhangend geheel van beleidsthema's (bijvoorbeeld Bestuur, Sociale infrastructuur).
2. Beleidsthema's - verzameling van producten rondom een thema (bijvoorbeeld Veiligheid, Participatie, Jeugdhulp).

Op ieder niveau kunnen verschillen optreden tussene begrote en gerealiseerde baten en lasten. We lichten alle afwijkingen die groter zijn dan € 50.000 toe. Deze toelichting maakt inzichtelijk wat de verschillen zijn tussen de gewijzigde begroting en de jaarrekening en wat hiervan de oorzaak is.

Van begroting naar jaarrekening

De begroting is een dynamisch document wat steeds in ontwikkeling is. Tussen het moment van vaststellen van de primitieve begroting en het afronden van de jaarrekening ligt een periode van ongeveer anderhalf jaar. Het verstrijken van tijd leidt tot voortschrijdende inzichten, die op hun beurt leiden tot bijstellingen van de begroting. Naast het tussentijds informeren van de raad zijn er vastgestelde momenten in de planning- en controlcyclus voor voor de bespreking en besluitvorming over de bijgestelde begroting. Dit zijn de Voorjaars- en de Najaarsnota en de Decemberwijziging.

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus	Beheer & Onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer & Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. Doel is een aantrekkelijke openbare ruimte waarbij wij het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu beschermen, beheren en waar mogelijk versterken. Ook sorteert de gemeente voor op grote maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, verstedelijking en mobiliteit. Deze opgaven raken elkaar in veel gevallen, zeker als deze in specifieke gebieden neerslaan, omdat de beschikbare ruimte schaars is. Dit vraagt om een samenhangende, integrale aanpak en een daarbij passende inzet en prioritering. Het is bovendien van belang voortgang te boeken op een manier die draagvlak heeft en bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. Hierbij denken wij aan integrale visievorming, integrale planvorming en integrale uitvoering van ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden.

Programmadoelstelling

We zoeken naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest versterken. Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de inrichting en het beheer en onderhoud van de eigen leefomgeving.

Beleidsthema Groen en water

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven gericht op groen en biodiversiteit
Resultaat	In 2023 is een nieuw buurtinitiatief opgestart, nl. het aanplanten en onderhouden van de "Vijvertuin" in het plantsoen tussen Aert van Neslaan en Admiraal de Ruyterlaan. Er wordt gesproken met Wijkvereniging Nieuw Rhijngest over zelf inrichten en beheren van groen in de wijk door de vereniging.
Doel 2	Bij renovaties van groenvakken en nieuwe aanleg houden we vast aan (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte maar ook afwisselend dicht en open beplant zijn.
Resultaat	Dit passen we toe bij al het groenonderhoud. In 2023 hebben wij de gebieden die eerder zijn omgevormd naar kruidenrijke vegetatie gemonitord op aanwezigheid van plantensoorten. Dit blijkt succesvol, er staan bijna 70 verschillende plantensoorten, waarvan 2/3 spontaan is opgekomen. Wanneer wij nieuwe projecten uitvoeren of bomen vervangen, nemen wij kansen voor het vergroten van plantvakken of boomspiegels mee. Zo is de Lange Voort vergroend door het aanbrengen van meer plantvakken met gevarieerde beplanting en is voor het Vroege Vogelspark een eerste ontwerp gemaakt waarin halfverharding wordt omgevormd naar groen. Een project om het Boerhaaveplein te vergroenen is in voorbereiding.
Doel 3	Watercapaciteit breiden we uit door harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
Resultaat	Langs de Hazenboslaan zijn in 2023 natuurlijke oevers gerealiseerd. We zijn gestart met een inventarisatie/inspectie van de overige oevers met harde beschoeiing, waar mogelijk vormen we deze om naar natuurlijke of natuurvriendelijke oevers. Naast omvorming van beschoeiing helpen ook andere maatregelen om de watercapaciteit te vergroten: in de wijk Oudenhof A zijn groene parkeerplaatsen gerealiseerd en is regenwater afgekoppeld naar het oppervlaktewater in plaats van naar de riolering.
Doel 4	We informeren inwoners actief over de gevolgen van klimaatverandering en over maatregelen die zij zelf kunnen nemen zoals vergroening van tuinen en/of daken en waterberging op eigen terrein.
Resultaat	Via de website GaGoedOegstgeest informeren we inwoners over maatregelen die zij kunnen nemen zoals aanplant van bijvriendelijke beplanting voor meer biodiversiteit. Andere acties zijn de mogelijkheid een online tuincursus te volgen, deelname aan de Week van de Groene Tuin en aan de Steenbreekactie Tegelwippen. Specifieke acties worden ook via de digitale gemeentelijke nieuwsbrief en de Oegstgeester Courant gecommuniceerd.

Krediet	Toelichting
Afgesloten	
Pickup VL-233-G	Overbesteding van € 2.046 Nieuwe Pickup is geleverd.
Vervanging tractor	Krediet van € 58.000 valt vrij i.v.m. dubbele aanvraag.
Vervanging tractor TDX-25-K	Restant krediet van € 12.985 i.v.m. goedkopere aanbesteding Nieuwe tractor is geleverd.

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Vaststellen van omgevingsvisie en opstellen van omgevingsplan waarin huidige bestemmingsplannen en uitgangspunten omgevingsvisie vertaald worden.
Resultaat	De omgevingsvisie is in 2023 vastgesteld en dient mede als uitgangspunt voor toekomstige ontwikkelingen in Oegstgeest. Daarnaast is een plan van aanpak opgesteld voor de transitie van de bestemmingsplannen naar het Omgevingsplan. Poelgeest hebben we gebruikt om te oefenen met de transitie, te komen tot een structuur voor het Omgevingsplan en inzicht te krijgen in de uitdagingen die zich bij de transitie gaan voordoen. In 2024 zal conform plan van aanpak gestart worden met de transitie van de bestemmingsplannen.
Doel 2	We behouden en versterken groen zoals is vastgelegd in het beleidsplan groen en blauw 2022-2031.
Resultaat	Bij nieuwe projecten of vervanging van bomen nemen we kansen voor het vergroten van plantvakken of boomspiegels mee. De Lange Voort is vergroend door het aanbrengen van meer plantvakken. Een project om het Boerhaaveplein te vergroenen is in voorbereiding. Voor het Vroege vogelspark is een eerste ontwerp gemaakt waarin halfverharding wordt omgevormd naar groen. Er is geïnvesteerd in het in stand houden van de monumentale eikenlaan aan de Rhijngheesterstraatweg door groeiplaatsverbetering. Bij nieuwe ruimtelijke projecten is behoud en versterken van groen zoals vastgelegd in de omgevingsvisie een belangrijk uitgangspunt. In 2023 is dit voor het Ganzeneiland in de Nota van Uitgangspunten vastgelegd.
Doel 3	Er wordt actief ingezet op het beschermen en versterken van de cultuurhistorische waarden, onder andere door het uitwerken van de cultuurhistorische waarde kaart voor Oegstgeest en uit te gaan van bescherming door gebruik.
Resultaat	In 2023 is de cultuurhistorische waardenkaart online gegaan. Deze applicatie maakt de cultuurhistorische waarden binnen het grondgebied van Oegstgeest inzichtelijk door middel van verschillende kaartlagen. Er zijn nieuwe redengevende omschrijvingen voor alle gemeentelijke monumenten opgesteld die de omvang van de monumenten in een eenduidig en begrijpelijk format uitlegt. Ten slotte zijn nieuwe monumentenschildjes gemaakt en uitgedeeld aan de monumenteneigenaren. Deze schildjes worden aan de monumenten bevestigd waardoor de beschermde status van monumenten duidelijker te zien is in de fysieke leefomgeving.
Doel 4	Daar waar we een grondpositie hebben en/of een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, stellen we voorwaarden aan een ontwikkeling, zowel voor het behoud/versterken van de kernwaarden van Oegstgeest, maar ook door, vast te houden aan de percentages in de Woonvisie, voor het realiseren van woningen voor doelgroepen. De komende jaren gaan we vooral inzetten op sociale woningen en middeldure woningen. Meer hierover staat in de paragraaf Wonen
Resultaat	In 2023 is gewerkt aan het opstellen van diverse Nota's van Uitgangspunten voor nieuwe woningbouwlocaties waarvoor een afwijking van het bestemmingsplan nodig is. Het behoud van het groene en dorpse karakter, zoals vastgelegd in de omgevingsvisie, is daarbij een belangrijk uitgangspunt. We hanteren de percentages in de nieuwe regionale woonvisie, namelijk 30% sociale huur en 35% middeldure woningbouw. Bij woningbouw op eigen grond streven we naar hogere percentages. We kijken bovendien goed naar kansen voor bijzondere doelgroepen, zoals inwoners die zorg nodig hebben of starters, en ook kansen voor collectieve woonvormen, zoals 'Hofjeswonen'.
Doel 5	We sluiten aan bij het Convenant Klimaatadaptief bouwen van de provincie Zuid-Holland; de Leidraad Klimaatadaptief bouwen gebruiken we standaard bij aanbestedingen of bij de beoordeling van bouwvergunningen.
Resultaat	Het Convenant klimaatadaptief bouwen is uitgangspunt bij uitwerking van plannen voor nieuwe woningbouwlocaties.

Beleidsthema Reiniging

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We gaan actief in gesprek met de inwoners over gedragsverandering en bewustwording hoe om te gaan met afval.
Resultaat	Via het bewonerspanel en het 'Doemee Oegstgeest' platform is een enquête uitgezet. De uitkomsten zijn meegenomen in de totstandkoming van het VANG beleid welke beeldvormend op 4 oktober is gepresenteerd. Tijdens de duurzame markt in het Dorpscentrumhuis en op de Compostdag zijn aan inwoners gratis GFT/GFE keukenbakjes, biozakjes en flyers uitgedeeld. We hebben deel genomen aan de lentemarkt van Yuverta met aandacht voor afval scheiden. Daarnaast hebben we scholen gefaciliteerd bij opschoonacties zwerfafval en bewoners uitgenodigd deel te nemen aan twee landelijke opschoonacties.
Doel 2	We gaan onze inwoners actief informeren over afval, afvalinzameling en afvalvermindering.
Resultaat	De ondergrondse containers voor glas en oud papier & karton zijn vervangen. Hierover zijn inwoners via de communicatie kanalen geïnformeerd. Via de gemeentelijke socials is frequent aandacht besteed aan het onderwerp afval, o.a. tips over het scheiden van GFT/GFE afval, huis aan huis inzameling van textiel en dumpen van afval. Bij een aantal appartementencomplexen en wijken is een ansichtkaart huis aan huis verspreid. De draagvlakenquête onder ondernemers in winkelgebied De Kempnaer heeft onvoldoende draagvlak opgeleverd. In navolging daarvan is een collegevoorstel voor een proef met afvalinzameling bij bovenwoningen op de Kempnaerstraat ingediend.
Doel 3	We gaan het scheiden van de diverse afvalstromen die aangeboden worden op het afvalbrengrstation optimaliseren.
Resultaat	In de Beheer & Onderhoud special in de Oegstgeester Courant (en op de socials) is een artikel geplaatst over gewijzigde bebording op de milieustraat. In september is valbeveiliging geplaatst op de milieustraat. Er is een digitaal informatiebord geplaatst bij de entree van de gemeentewerf waarop wisselend actuele informatie geplaatst kan worden. Er is gestart met de voorbereidingen van het werken met 'bezoek op afspraak' op de milieustraat.
Doel 4	We gaan door met het verbeteren van het inzamelen van GFT.
Resultaat	De GFT pilot is afgesloten en geëvalueerd. De extra openbare GFT voorzieningen zijn verwijderd. Het afval is vervuild doordat ze openbaar toegankelijk zijn. Tijdens de beeldvormende raad op 4 oktober is de richting van het VANG beleidsplan 2024-2028 gepresenteerd. Een van de beleidspunten is het plaatsen van afgesloten GFT/GFE voorzieningen bij hoogbouw.

Krediet	Toelichting
Doorschrijven (ouder dan drie jaar)	
VANG 2020 Containers	Restant krediet bedraagt € 53.438 Dit bedrag is in 2024 nodig voor het opstellen van het VANG beleidsplan 2024-2028 en voor optimalisatie inzameling Afval van elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) milieustraat.
VANG 2021 Containers	Restant krediet bedraagt € 239.907 Dit bedrag is in 2024 nodig voor het uitvoeren van de proef afvalinzameling in de Kempnaerstraat, voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van ondergrondse restcontainers bij hoogbouw (o.a. locatie- en bodemonderzoek, vergunningen) en voorbereidende werkzaamheden aanbesteding en plaatsing GFT/GFE cocons hoogbouw.
VANG 2020 registratie en systemen	Restant krediet bedraagt € 50.580 Dit bedrag is 2024 nodig voor de implementatie van 'Bezoek op afspraak' op de milieustraat en voor een toegangscontrole systeem op de milieustraat voor bezoekers.
Afgesloten	
Vervanging kniklader minishovel	Restant krediet bedraagt € 1.587 Nieuwe kniklader is geleverd.

Baten en lasten Natuur en landschap

Wat heeft het gekost?

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleids thema Groen en water	Lasten	2.750	2.368	507	2.875	2.974	-99
	Baten	0	0	0	0	26	-26
Saldo		2.750	2.368	507	2.875	3.000	-125
Beleids thema Ruimtelijke structuur	Lasten	1.356	997	574	1.570	1.201	370
	Baten	0	-14	14	0	0	0
Saldo		1.356	983	587	1.570	1.201	370
Beleids thema Reiniging	Lasten	3.187	3.063	145	3.209	3.145	64
	Baten	-4.295	-3.899	0	-3.899	-3.964	65
Saldo		-1.108	-836	145	-690	-819	129
Programma	Lasten	7.293	6.428	1.226	7.654	7.320	334
	Baten	-4.295	-3.913	14	-3.899	-3.938	39
Saldo van baten en lasten		2.998	2.516	1.240	3.755	3.382	373
Reserves	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Mutaties reserves		-143	-66	-289	-355	-333	-22
Resultaat		2.855	2.449	951	3.400	3.049	351

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Groen en water	<p>Het nadeel op de lasten van € 99.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere toerekening van interne uren van € 191.000 (N). In de Begroting was rekening gehouden dat er veel uren besteed zouden worden aan werkzaamheden ten aanzien van investeringen. In de praktijk worden echter meer werkzaamheden vanuit beheer uitgevoerd. Om die reden zijn er daardoor meer uren geschreven in het reguliere werk Groen. Van het onderhoudsbudget Groen is € 110.000 (V) minder uitgegeven. Dit komt doordat het gereserveerde budget van de herinrichting Groen Spaargarenstraat van € 123.000 niet is uitgegeven in 2023.</p> <p>Er is een vordering ad € 26.000 (N) uit 2021 afgeboekt, waardoor er een nadeel is op de baten. De factuur was in 2021 opgelegd bij twee partijen. Het crediteren bij één van de partijen is toen vergeten.</p>
Ruimtelijke structuur	<p>Het voordeel op de lasten komt voor € 244.000 (V) door het restant-budget invoering Omgevingswet. We hebben voor € 107.000 minder extern personeel ingehuurd en voor € 98.000 minder werk uitbesteed omdat de werkzaamheden voor de verdere implementatie van de Omgevingswet doorschuift naar 2024.</p> <p>We hebben bij overig ruimtelijk beleid voor € 76.000 (V) minder extern personeel ingehuurd dan geraamd. Onze formatie is in 2023 steeds meer op orde gekomen, waardoor we minder ad hoc hoeven in te huren.</p> <p>Van de Omgevingsdienst West-Holland ontvingen we in 2023 € 54.000 (V) terug aan deelnemersbijdrage 2022.</p>
Reiniging	<p>De kosten voor het inzamelen van huisvuil en bedrijfsmatig afval waren in 2023 € 94.000 (N) hoger dan begroot. Dit kwam door een late indexatiemelding van 14%. De kosten van verwerking vielen echter € 178.000 (V) lager uit dan begroot. Er werd voor € 35.000 (N) meer gebruik gemaakt van kwijschelding afvalstoffenheffing.</p> <p>De opbrengsten (met name op oud papier en textiel) waren € 132.000 (V) hoger dan begroot door een nabetaling van Nedvang en stichting Verpact over 2020 en 2021. Per 2023 geldt ook een vergoeding voor textiel.</p> <p>De opbrengst afvalstoffenheffing was € 65.000 (N) lager dan begroot.</p>

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	0	-66	-66	0
Saldo		-66	-66	0	-66	-66	0
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	239	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-398	0	-239	-239	-239	0
Saldo		-159	0	-239	-239	-239	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	82	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	0	0	-50	-50	-50	0
Saldo		82	0	-50	-50	-28	-22
Totaal	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Verrekening reserves programma 1		-143	-66	-289	-355	-333	-22

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves

De niet begrote storting in de reserve groenvoorziening van € 22.000 bestaat uit opbrengst verkoop snippergoen na aftrek van de gemaakte kosten. De reserve groenvoorziening staat sinds 2020 gepresenteerd onder programma 1 in plaats van programma 3 om een betere samenhang te hebben met de kosten die gedekt worden uit deze reserve.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West-Holland

Uitvoeren van de wettelijke milieutaken.

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	C. Oudendijk	Ruimte/Beheer en Onderhoud
Riolering	E. Bus	Beheer en Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de verkeerssituatie en de riolering binnen Oegstgeest.

Wij zorgen voor de verkeerssituatie en bereikbaarheid door uitvoering te geven aan het Mobiliteitsplan. In het Mobiliteitsplan 2017-2027 staat onze visie over deze thema's en een uitvoeringsplan om knelpunten in het dorp aan te pakken.

Het beheer van riolering is een onderdeel van het omgaan met water in de gehele waterketen. Daartoe is het Integraal Waterketenplan (IWKP) opgesteld in de Leidse regio.

De gemeentelijke taak is vooral gericht op het inzamelen van stedelijk afvalwater en dit transporteren naar de zuivering en het afvoeren van regenwater naar de open watersystemen of zuivering. Ook het opvangen van de effecten van klimaatveranderingen samen met alle belanghebbenden valt hieronder.

Programmadoelstelling

Een duurzame, bereikbare en veilige woon- en werkomgeving waarbij we zoveel mogelijk op efficiënte, duurzame en milieuverantwoordelijke wijze de openbare ruimte beheren, en op dezelfde manier omgaan met het water in onze leefomgeving in de meest brede zin van het woord.

Beleidsthema Mobiliteit

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We passen het mobiliteitsplan aan in nauw overleg met inwoners zodat de doelen en ambities voor verbetering van verkeersveiligheid en leefbaarheid vastgelegd worden. Hierbij wordt verder uitgewerkt hoe de doelen bereikt moeten worden.
Resultaat	Recentelijk is het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan voorzien van een update dat door het college is vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma zijn onder andere projecten toegevoegd naar wens van de raad en inwoners. Verkeersveiligheid en leefbaarheid zijn hierbij zwaarwegend.
Doel 2	Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties zetten we meer in op actieve mobiliteit (voetganger en fietser). Het mobiliteitsplan vormt hier de basis.
Resultaat	Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties stimuleren we actieve mobiliteit (fietsers en voetgangers) en dragen we zorg voor een verkeersveilige openbare ruimte. Voorbeelden hiervan zijn schoolzones en het oplossen van knelpunten bij fiets- en voetpaden. Daarbij gaat het onder andere om het voornemen voor het aanpassen van het profiel van de Valkenburgerweg en de rotonde Lange Voort - Abtspoelweg. Recentelijk is het rapport 'Doorfietsrouten netwerk Holland Rijnland' opgeleverd. Aan de hand van het rapport onderzoeken we regionaal hoe we hier uitvoering aan kunnen geven. Het doorfietsrouten netwerk kan het gebruik van actieve mobiliteit bevorderen.
Doel 3	We onderzoeken de mogelijkheid om op de gemeentelijke wegen de snelheid te verlagen naar 30 km per uur.
Resultaat	Op de meeste wegen in Oegstgeest geldt een limiet van 30 km/uur. Uitzondering hierop zijn de hoofdwegen waar een limiet van 50 km/uur van toepassing is. De hoofdwegen zijn van belang voor de verkeersfunctie, om zo de 30 km/uur wegen met een verblijfsfunctie te faciliteren. In maart 2024 informeert het college de raad uitgebreider over de 30 km/uur de norm, zoals is opgenomen in het Coalitieakkoord.
Doel 4	We gaan in gesprek met Provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten om de 80 km/h op de A44 bespreekbaar te maken.
Resultaat	Op verschillende niveaus, zowel ambtelijk als bestuurlijk vindt overleg plaats over een visie en strategie op de toekomst van de A44 in het vervoersnetwerk van de regio. Zo zijn de wensen vanuit Oegstgeest ingebracht in het zgn. Blauwe Boekje, waarin onder andere de visie van de Leidse regio op de N206/A44 wordt geformuleerd. Leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn hierbij ankerpunten. Een uitdaging blijft het betrekken van Rijkswaterstaat bij overlegvormen en oplossingsrichtingen.
Doel 5	We voeren de wettelijke inspecties uit. Hiermee maken we onze planning voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden.
Resultaat	In 2022 zijn de wettelijke 2-jaarlijkse inspecties uitgevoerd. Op basis daarvan zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd waaronder groot onderhoud elementenverharding in o.a. de Apollolaan en Irislaan, klein onderhoud elementenverharding in het gehele dorp, groot onderhoud asfalt Oude Rijnsburgerweg en aanbrengen belijningen door het gehele dorp. Daarnaast is in het kader van klimaatadaptieve maatregelen het voetpad langs de Abtspoelweg omgevormd naar halfverharding.

Krediet	Toelichting
Doorschuiven (ouder dan drie jaar)	
Verv. Sluisbrug Dorpstraat	Restant krediet bedraagt € 1.747.911 Dit project is nog in voorbereiding. De nutsbedrijven moeten eerst de kabels verwijderen en een alternatief tracé vinden voor de 50KV hoogspanningskabel. De impact van de ontwikkellocatie Almondehoeve op de brug wordt onderzocht. Een nieuwe projectleider is voor dit project aangetrokken.
Vervanging lichtmasten 2020	Restant krediet bedraagt € 26.700 Het project wordt in 2024 afgerond.
Ruimte herinrichting Rijnzichtweg	Restant krediet bedraagt € 2.278.548 In 2023 is opnieuw naar de ontwerpplannen gekeken. De uitvoering kan nu in 2024 van start.
Mobiliteitsplan 2019	Restant krediet bedraagt € 110.817 In 2023 zijn voorbereidingen getroffen voor een aanal verkeersmaatregelen in 2024, zoals het verwijderen van 'biggenruggen' en aanpassingen Valkenburgerweg (zie update uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan 2017-2024).
Geversstraat Rat. Wegbeheer	Restant krediet bedraagt € 101.231 Het project wordt in 2024 afgerond.
Afgesloten	
VV VRI Abtspoelweg	Overbesteding van € 690 De verkeersregelinstallatie is vervangen.
Vervanging lichtmasten Bos Rhijngeest	Restant krediet bedraagt € 20.869 De lichtmasten zijn vervangen.
Vervanging betonnen bruggen	Restant krediet bedraagt € 22.257 De betonnen brug Van Cuyklaan is gerepareerd
Mono Civ Kunstwerk Busroute Lange Voort	Restant krediet bedraagt € 818 Het project is afgerond.
Mono Civ Kunstwerken Hendrik Heukelsbrug	Overbesteding van € 6.122 Het project is afgerond.

Beleidsthema Riolering

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We werken aan een nieuwe Integraal Waterketenplan in samenwerking met de Leidse regio. Dit is vanaf 2024 operationeel.
Resultaat	Het IWKp is gereed en wordt naar verwachting in april 2024 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.
Doel 2	We richten herinrichtingsgebieden (bv. Oudenhof) minder traditioneel in. Het rioolstelsel is ontworpen op extreme buien, en we scheiden vuil water van hemel water. Gelijktijdig wordt regenwater meer geïnfilterd door toepassing van waterdoorlatende bestrating in parkeervakken.
Resultaat	In de wijk Oudenhof A zijn groene parkeerplaatsen aangelegd. Regenwater is afgekoppeld naar het oppervlaktewater in plaats van naar de riolering.
Doel 3	We implementeren de hemel- en grondwaterverordening in nieuwbouwplannen en gaan bij een bestaande bouw actief met onze inwoners in gesprek, zodat zij ook maatregelen kunnen nemen.
Resultaat	Nieuwbouwplannen worden standaard getoetst aan de hemelwater- en grondwaterverordening. Bij klachten over hemelwaterafvoer in het algemeen en in het project Oudenhof A hebben we bewoners geïnformeerd over de mogelijkheid dat zij zelf drainage kunnen aanleggen en deze (onder voorwaarden) mogen aansluiten op de hemelwaterriolering.

Krediet	Toelichting
Doorschuiven (ouder dan drie jaar)	
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	Restant krediet bedraagt € 339.669 Langlopend krediet voor aanleg riolering Nieuw Rhijngeest. Is deels nog in uitvoering.
Afgesloten	
Kolkenzuiger	Restant krediet bedraagt € 47.160 De kolkenzuiger kon gunstiger worden aangeschaft.
Vervanging gemaal	Restant krediet bedraagt € 2.553 Het gemaal is vervangen.
Minigemaal en persleiding Spaargarenstr	Restant krediet bedraagt € 150 Het minigemaal is geplaatst.

Baten en lasten Verkeer en infrastructuur

Wat heeft het gekost?

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	3.764	4.031	241	4.271	4.458	-186
	Baten	-77	-55	-51	-106	-243	136
Saldo		3.687	3.976	189	4.165	4.215	-50
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.670	1.879	1	1.880	1.962	-82
	Baten	-2.563	-2.592	0	-2.592	-2.685	94
Saldo		-894	-713	1	-712	-723	12
Programma	Lasten	5.433	5.910	242	6.151	6.419	-268
	Baten	-2.640	-2.647	-51	-2.698	-2.928	230
Saldo van baten en lasten		2.794	3.263	190	3.453	3.491	-38
Reserves	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Mutaties reserves		-290	769	806	1.575	1.575	0
Resultaat		2.504	4.032	996	5.028	5.067	-38

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Mobiliteit	<p>Het nadeel op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere toerekening van interne uren van € 195.000 (N). In de begroting was rekening gehouden dat er veel werkzaamheden zouden plaats vinden ten aanzien van de investeringen. Door vertragingen in de uitvoering van projecten, zijn niet alle uren gemaakt. Zodoende zijn er meer uren geschreven in het reguliere werk Wegen.</p> <p>Er resteert nog een budget van de herinrichting Wegen Spaargarenstraat van € 235.300 (V) die niet is uitgegeven in 2023. Dit incidentele voordeel is weggefallen tegen diverse nadelen, zoals hogere uitgaven € 48.000 (N) aan waterschapslasten, hogere elektriciteitskosten voor wegen en verkeersregelinstallaties € 61.000 (N) en overige kosten wegen € 50.000 (N) dan begroot. Voor de aanleg van glasvezel werden er € 75.000 (N) extra inhuurkosten gemaakt (zie onder de baten).</p> <p>We ontvingen € 55.000 (V) meer vergoeding voor het herstel van straatwerk. De opbrengst leges voor de aanleg van glasvezel was € 97.000 (V) hoger (maar daar stonden ook bovengenoemde inhuurkosten tegenover).</p>
Riolering	<p>Het voordeel op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere kosten van € 51.000 (V) aan inhuur personeel en € 33.000 (V) lagere rentekosten vanwege vertraging in de oplevering van rioolprojecten. Verder vielen de overige kosten riolering en kwijschelding rioolheffing circa € 70.000 (V) lager uit.</p> <p>Er was een hogere toerekening van interne uren van € 57.000 (N). In de begroting was rekening gehouden dat er veel werkzaamheden zouden plaats vinden ten aanzien van de investeringen. Er zijn echter meer werkzaamheden vanuit beheer uitgevoerd. Hierdoor zijn er meer uren geschreven in het reguliere werk Riolering.</p> <p>De opbrengst rioolheffing 2023 was circa € 70.000 (V) hoger dan begroot. Tevens ontvingen we € 19.000 (V) aan bijdragen voor geleverde diensten.</p>

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	250	250	0	250	250	0
	Onttrekking	0	-36	0	-36	-36	0
Saldo		250	214	0	214	214	0
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	0	-540	-540	0
Saldo		-540	-540	0	-540	-540	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	1.095	806	1.901	1.901	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1.095	806	1.901	1.901	0
Totaal	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Verrekening reserves programma 2		-290	769	806	1.575	1.575	0

Verbonden partijen

Dit programma heeft geen verbonden partijen.

4.1.3 Programma 3 Wonen en economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	E. Bus / C.Oudendijk	Ruimte
Economie	E. Bus / T.I.M. van Tongeren	Ruimte / Beheer en Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de beleidsvelden wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Zowel wonen, economie als vastgoed kennen verschillende (maatschappelijke) ontwikkelingen die vragen om ruimte. Er is vraag naar ruimte door inwoners, verenigingen en organisaties die economische en maatschappelijke activiteiten willen ontplooiën. De economie versterken we door samen te werken met ondernemers en de regio.

Oegstgeest hoort al jaren tot de allerbeste woongemeenten in Nederland en die positie willen we houden en versterken. Voor de woningmarkt en woonruimteverdeling werken we samen met lokale en regionale partners. Tot slot geven wij binnen dit programma invulling aan ons vastgoed- en grondbeleid.

Programmadoelstelling

De inwoners, bedrijven en ondernemers van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat bieden.

Beleidsthema Wonen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zijn regionaal in overleg over de woonagenda om onze lokale woondoelen te bereiken en verwerken dit in een nieuwe woonvisie. Mogelijk is voor de onderbouwing van deze aanpassing een lokaal woningmarktonderzoek, dan wel een lokale vertaling van het regionale woningmarktonderzoek HR vereist.
Resultaat	De Regionale Woonagenda Holland Rijnland is in juni 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De woonvisie van Oegstgeest is vervolgens in het najaar van 2023 aangepast, conform de regionale ambities en afspraken voor betaalbare woningbouw.
Doel 2	Relevante verordeningen worden aangescherpt om onze lokale doelen te ondersteunen. # De huisvestingsverordening van Oegstgeest wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale huisvestingsverordening. Verkend wordt of opkoopbescherming aan de huisvestingsverordening dient te worden toegevoegd. # De doelgroepenverordening wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale woonagenda én de aangepaste woonvisie van Oegstgeest. Verkend wordt of voor de instandhouding van koop tot de NHG grens voor de doelgroep (10 jaar) specifiek instrumentarium verplicht moet worden gesteld (zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding, koopgarant, ect.).
Resultaat	De aanpassing van de huisvestingsverordening en de doelgroepenverordening is in gang gezet. Hierbij wordt afgewogen in hoeverre in de huidige woningmarkt aanvullende instrumenten nodig zijn. Besluitvorming over de aanpassingen is voorzien in 2024.
Doel 3	We gaan in gesprek met ontwikkelaars over de bouw van extra betaalbare woningen. Het college heeft een regierol, en wordt daarbij ondersteund door het ambtelijk apparaat. We bieden actief aan de reserve sociale woningbouw, dan wel de reserve middeldure woningbouw in te zetten. Het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen in bezit komen van een woningcorporatie. Ook bespreken we of de locatie zich leent voor collectieve woonvormen. Met de initiatiefnemer wordt besproken dat de mate waarin bijgedragen wordt aan deze extra woondoelen, van invloed is op het politieke draagvlak voor het betreffende woningbouwproject.
Resultaat	Uitgangspunt in gesprekken met ontwikkelaars is 30% sociale huur en 35% middeldure woningbouw. Bij projecten met uitzonderlijk hoge kosten, dan wel een buitengewone bijdrage aan de omgevingsvisie kan hiervan worden afgeweken. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de geplande woningen met een zorgcomponent in Hofbrouckerpark. In projecten met meer dan 25% sociale huur en meer dan 25% middelsegment woningen is een bijdrage vanuit de reserves voor sociale- en middeldure woningbouw mogelijk. Hierover zijn gesprekken gaande. Er zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt.
Doel 4	Voor de in de woonvisie genoemde aantallen woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg), zoeken we woningbouwlocaties in de directe nabijheid van de zorglocaties van Marente. In het coalitieakkoord worden Hofbrouckerpark, la France, KPN Centrale genoemd als geschikte locaties voor zorgwoningen. We gaan hierover met de grondeigenaar/initiatiefnemer in gesprek.
Resultaat	Momenteel zijn varianten van 'zorgwonen' voor zowel La France als Hofbrouckerpark kansrijk. Voor Hofbrouckerpark wordt ingezet op geschikte woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg). Voor La France lijkt een collectieve woonvorm voor ouderen (combinatie van vitaal en zorgbehoevend), in combinatie met starterswoningen het meest kansrijk.
Doel 5	We zetten met prioriteit ambtelijke capaciteit in op de locaties voor mogelijke woningbouw die op korte termijn ontwikkeld kunnen worden, in samenspraak met onze inwoners. In het coalitieakkoord zijn genoemd: La France, Almondehoeve, de voormalige Kamsteeg locatie en de KPN Centrale. Bovendien geven we prioriteit aan de locatie 'Buitenlust' van MeerWonen, waar 100% sociale huurwoningen (30 x) is voorzien. Verder is in het coalitieakkoord als mogelijke woningbouwlocatie 'VSO Leo Kannerschool' (Hazeboslaan) genoemd. Deze komt op iets langere termijn beschikbaar. De grondpositie van de gemeente biedt kansen voor extra betaalbare woningbouw en voor collectieve woonvormen. We gaan aan de slag met de planvorming.
Resultaat	Alle in het coalitieakkoord genoemde woningbouwlocaties zijn in de omgevingsvisie opgenomen als mogelijke ontwikkellocatie voor wonen en voorzieningen. In 2023 zijn ook concrete stappen gezet in de ontwikkeling. Voor La France en Almondehoeve is hard gewerkt aan de Nota van Uitgangspunten. Voor Kamsteeg heeft de initiatiefnemer de financiële haalbaarheid onderzocht. Met de betrokken partijen bij de ontwikkeling van Hofbrouckerpark is intensief gewerkt aan samenwerkingsafspraken. Over de zorgcomponent is inmiddels overeenstemming bereikt. Over 'Buitenlust' is afgestemd over het plan en kan MeerWonen een omgevingsvergunning gaan aanvragen. De KPN centrale is als casus besproken in de regionale versnellingsstafel van Holland Rijnland. Verkend is wat de mogelijkheden zijn om deze vlot te trekken. Eén van de opties is verkoop aan MeerWonen. Tenslotte is voor de woningbouwlocatie 'Hazeboslaan' (Leo Kanner locatie) de Vereniging Oegstgeester Hofjes aan de slag gegaan met een haalbaarheidsstudie. De gemeente heeft hieraan mederwerking verleend.

Beleidsthema Economie

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zoeken actief contact met winkeliers en ondernemers en zijn structureel in gesprek.
Resultaat	Sinds april is er een bedrijvencontactfunctionaris (0,5Fte) die consequent contact heeft met winkeliers en ondernemers en de vergaderingen bijwoont en meedenkt over vraagstukken die ondernemers hebben. Dit heeft al tot positieve resultaten geleid (verlichting bomen en start proef met ondergrondse containers in De Kempenaerstraat). Ook wordt er sinds 2023 een halfjaarlijks overleg ingepland met de ondernemersverenigingen en de wethouder om bij te praten over de stand van zaken. Samen met de PVOO zijn twee inspirerende bedrijfsbezoeken georganiseerd naar Ecolab/Nalco en Avery Denisson.
Doel 2	We werken het voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de Lange Voort nader uit tot een definitief ontwerp en een bestek voor de uitvoering in 2023. Hierbij worden winkeliers en inwoners betrokken. De inzet is een beter verblijfsklimaat, het weren van fietsers, verplaatsing van fietsvoorzieningen en een meer klimaat- en hittebestendige inrichting.
Resultaat	De herinrichting van de Lange Voort was eind 2023 nagenoeg afgerond. In 2024 hopen we de resultaten te kunnen zien en ervaren van de nieuwe inrichting.
Doel 3	We zetten ons in om voor de Kempenaerstraat het verblijfsklimaat te verbeteren en de leegstand tegen te gaan.
Resultaat	Eind 2023 was er nauwelijks sprake meer van leegstand in de Kempenaerstraat. Een aantal nieuwe ondernemers heeft zich gevestigd of is nu bezig met een verbouwing om zich gaan te vestigen. Nieuwe feestverlichting is opgehangen in de bomen. Plannen zijn gemaakt voor nieuwe dichte afvalbakken en het verwijderen van de afvalbakken van bewoners om zo een beter verblijfsklimaat en meer ruimte te creëren.
Doel 4	Samen met onze partners pakken we een actieve rol in het versterken van het Bio Science park. Hierbij richten we ons op de bijdrage die dit kan leveren aan de doelstellingen van Oegstgeest.
Resultaat	Op het Oegstgeester deel komen twee nieuwe vestigingen, namelijk Eurofins en het bedrijfsverzamelgebouw Nexus. De parkeergarage is in het najaar geopend. De aangenomen motie van de gemeenteraad wordt uitgewerkt waarin samen met de regionale partners, de Stichting Leiden Bio Science park en Economie071, de samenwerking wordt geëvalueerd en er een voorstel volgt over hoe de regionale samenwerking solide en duurzaam zal worden ingericht. In oktober is de nieuwe directeur van de Stichting Leiden Bio Science Park gestart. Zij is voortvarend gestart om het Bio Science Park gezamenlijk verder te versterken tot een dynamisch innovatiedistrict.
Doel 5	We richten ons vooral op Economie071-projecten die aansluiten op onze ambities.
Resultaat	Om de slagkracht van Economie071 te vergroten, is na de zomer gestart met de evaluatie van de regionale samenwerking. Een extern bureau is ingehuurd om samen met alle partners een duidelijke analyse van de effectiviteit van de samenwerking te maken om uiteindelijk concrete aanbevelingen te doen om de slagkracht van het programma te vergroten en de doelen te realiseren. Oegstgeest heeft niet deelgenomen aan nieuwe projecten wel aan de langer lopende ruimtelijk-economische projecten retailvisie en bedrijventerreinen.
Doel 6	Vastgoed, welke wel in beheer is van de gemeente maar geen ambtelijk doel heeft, wordt sober en doelmatig conform de wettelijke eisen onderhouden.
Resultaat	Het onderhoud is conform de wettelijke eisen uitgevoerd.

Baten en lasten Wonen en economie

Wat heeft het gekost?*

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verskil 2023
Beleidsstema Wonen	Lasten	4.018	8.949	-6.425	2.523	3.113	-590
	Baten	-2.020	-9.062	6.088	-2.974	-3.704	731
Saldo		1.998	-113	-337	-450	-591	141
Beleidsstema Economie	Lasten	753	783	108	890	906	-16
	Baten	-251	-146	-10	-156	-164	8
Saldo		502	636	98	735	742	-7
Programma	Lasten	4.771	9.731	-6.318	3.414	4.019	-605
	Baten	-2.271	-9.208	6.079	-3.129	-3.868	739
Saldo van baten en lasten		2.500	524	-239	284	151	134
Reserves	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Mutaties reserves		-11	0	950	950	-55	1.005
Resultaat		2.489	524	711	1.234	96	1.138

* In dit financiële overzicht zijn ook de baten en lasten van de grondexploitaties verwerkt. Voor een nadere analyse hiervan, zie de paragraaf Grondbeleid.

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Wonen	<p>De afwijkingen t.o.v. de begroting betreffen de Grexen. De lasten van de grondexploitaties vielen € 5.217.000 (V) lager uit dan begroot. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door het doorschuiven van de planning. Grond is nog niet aangekocht en investeringswerken worden pas later uitgevoerd. De balansmutatie activering baten in de voorraad viel € 5.843.000 (N) lager uit. Dit laatste betreft een technische boeking naar de balans, wat ten opzichte van de begroting leidt tot een overschrijding van de lasten.</p> <p>De kosten voor faciliterend grondbeleid waren € 81.000 (V) lager dan begroot. Dit betroffen voornamelijk uren van team Ruimte. Hiervan wordt een deel via toekomstige anterieure overeenkomsten teruggevorderd.</p> <p>De baten van de grondexploitaties vielen € 5.120.000 (N) lager uit dan begroot. De belangrijkste verschillen worden veroorzaakt door het doorschuiven van de planning. Daarnaast is de mutatie voorraad € 5.855.000 (V) lager dan begroot. Dit laatste betreft een technische boeking naar de balans, wat ten opzichte van de begroting leidt tot een overschrijding van de baten.</p>

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	69	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		69	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve WABO	Toevoeging	0	0	950	950	715	235
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	950	950	715	235
Risicoreserve Grondexploitatie	Toevoeging	254	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-380	0	0	0	-770	770
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	300	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		300	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Verrekening reserves programma 3		-11	0	950	950	-55	1.005

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves

De verwachte extra inkomsten bouwleges van € 950.000 uit de Decemberwijziging 2023 zijn ontvangen en gestort in de WABO-reserve. In de Voorjaarsnota 2023 zijn de leges Digitaal Stelsel Omgevingswet afgeraamd met € 81.000. Bij het opstellen van de kostendekkendheidsberekening in de jaarrekening 2023 bleken de toe te rekenen kosten WABO € 169.000 hoger dan geraamd. Per saldo werd € 235.000 minder gestort in de egalisatiereserve.

Uit de risicoreserve Grondexploitatie viel € 770.000 vrij ten gunste van de exploitatie. De bouwactiviteiten in de Grex komen steeds meer tot een einde. Onze verwachte risico's nemen hierdoor af. De reserve kan hierdoor voor € 770.000 vrijvallen (zie voor nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid).

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

De vof Oegstgeest aan de Rijn

We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren.

4.1.4 Programma 4 Sociale infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Afdeling
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Bijstand en schulden	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Participatie	T.I.M. van Tongeren / C. Oudendijk	Maatschappij
Gezondheidszorg	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Maatschappelijke Ondersteuning	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Jeugdhulp	T.I.M. van Tongeren / C. Oudendijk	Maatschappij

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid voor onze inwoners door het verbeteren van straattoezicht en het bewust maken van inwoners hoe om te gaan met cybercriminaliteit. Over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. En over maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo voorzieningen. De zorg voor de jeugd maakt ook deel uit van dit programma. Deze zorg reikt van preventieve programma's, vroeg signalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

Programmadoelstelling

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We informeren onze inwoners onder andere door het organiseren van een veiligheidsmarkt, het opstellen van een veiligheidskrant, berichtgeving via sociale media en de Oegstgeester Courant en het organiseren van informatiebijeenkomsten over specifieke, actuele onderwerpen, zoals digitale veiligheid.
Resultaat	Wij hebben inwoners en ondernemers in Oegstgeest gedurende het jaar tips en handelingsperspectieven gegeven om slachtofferschap van verschillende vormen van criminaliteit te voorkomen. Zo hebben we onder andere in 2023 een voorlichtingsbijeenkomst over 'digitale weerbaarheid' voor 50+ers georganiseerd, een informatiepakket over 'digitale veiligheid' aan ondernemers uitgedeeld, een veiligheidsmarkt georganiseerd waar verschillende veiligheidsonderwerpen aan bod kwamen en op het primair- en voortgezet onderwijs verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van digitale weerbaarheid. Daarnaast hebben we over diverse onderwerpen (o.a. woninginbraken, verkeersveiligheid, cybercrime) gecommuniceerd via sociale media, Oegstgeester Courant, nieuwsbrief, etc.
Doel 2	We stimuleren inwoners (actief) deel te nemen aan buurtpreventie-initiatieven.
Resultaat	Gedurende het jaar hebben we inwoners op verschillende manieren gestimuleerd om zich aan te sluiten bij OegstgeestAlert / WhatsApp Buurt preventie (WABP) en Burgernet, onder andere door promotie op de Veiligheidsmarkt en de verwijzing op de besmettingsflyers. Daarnaast faciliteren we nieuwe OegstgeestAlert WhatsAppgroepen door middel van borden.
Doel 3	We werken aan de aanpak tegen ondermijning, onder andere door bewustwording te creëren.
Resultaat	In 2023 hebben we verschillende acties ondernomen op het gebied van ondermijning, waaronder bewustwordingstrainingen voor de interne organisatie en integrale controles bij een aantal (willekeurige) bedrijven in het dorp. Ook zijn we in 2023 als gemeente aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Tot slot hebben we ons Bibob beleid geactualiseerd en hebben we beleid op het gebied van mensenhandel opgesteld.
Doel 4	We maken met partners afspraken over de te nemen acties in (woon)overlast-/zorgcasuïstiek.
Resultaat	Wanneer (woon)overlast-/zorgcasuïstiek zich voordoet, hebben we overleg met betrokken partners om de situatie zo snel en goed mogelijk op te lossen.
Doel 5	We werken nauw samen met betrokken (veiligheids)partners, zoals politie, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), het Zorg- en Veiligheidshuis, woningbouwcorporaties en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum).
Resultaat	Aan dit doel wordt continu uitvoering gegeven. We proberen een vraagstuk/thema altijd integraal te benaderen en specifieke partners hierbij te betrekken. Met alle partners hebben we periodiek afstemmingsoverleg. Daarnaast hebben we bijvoorbeeld bij de integrale controles gebruik gemaakt van de expertise van het RIEC. Ook hebben we in 2023 een aantal bestuurlijke rapportages van de politie ontvangen waar wij vervolgens bestuurlijke maatregelen op hebben kunnen nemen, bijvoorbeeld last onder dwangsommen bij drugshandel, gebiedsontzeggingen bij overlast van de openbare orde en last onder dwangsommen bij vuurwerkovertradingen. Bij een aantal casussen hebben we de samenwerking gezocht met zowel de woningbouwcorporatie als het Zorg- en Veiligheidshuis om zo integraal mogelijk naar een oplossing te werken.
Doel 6	We nemen deel aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Bij grotere crises wordt er binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) nauw samengewerkt.
Resultaat	We werken continu aan het oefenen, trainen en opleiden van de crisisfunctionarissen. We doen dit in regionaal verband (Bevolkingszorg Regio Leiden). In december 2023 heeft er een grote oefening plaatsgevonden. Daarnaast is bij de treinramp in Voorschoten gebleken dat de crisisorganisatie goed functioneert.
Doel 7	We versterken onze inzet op de zorg- en veiligheidsketen onder meer door goede samenwerking met partners in de geestelijke gezondheidszorg.
Resultaat	Aan dit doel wordt continu uitvoering gegeven. We sluiten regelmatig aan bij zorgcasuïstiek-overleggen, waar alle betrokken zorg- en veiligheidspartners aan tafel zitten om zo goed mogelijk naar een integrale oplossing te zoeken. Daarnaast zijn we in gesprek met instanties die specifieke zorg/huisvesting bieden in Oegstgeest ten aanzien van bijzondere doelgroepen (statushouders, Oekraïense vluchtelingen, ex-gedetineerden, scheve huisjes).

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We onderzoeken op welke wijze we het gebruik van de minimaregelingen kunnen vergroten. Met de uitkomsten hiervan ontwikkelen we een communicatiestrategie om het gebruik van de minimaregelingen te vergroten. Hierin zoeken we de samenwerking met maatschappelijke partners in ons dorp.
Resultaat	In 2023 hebben we ingezet op het gericht informeren van de doelgroep met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. We hebben gegevens van deze doelgroep mogen gebruiken, omdat we aan hen de energietoeslag hebben toegekend. Deze huishoudens (660 in totaal) hebben de flyer ontvangen met alle informatie over ons minimebeleid. We hebben in de Oegstgeester Courant uitgebreid het beleid toegelicht. We zien dat de bekendheid is toegenomen in 2023. Van de huishoudens met een inkomen lager dan 2400 euro is de bekendheid gelijk gebleven. Maar bij huishoudens met een inkomen van 2400-3500 euro was 71% in 2022 niet bekend met het beleid, ten opzichte van 41% in 2023. Van de huishoudens met een inkomen boven de 3500 euro is een afname zichtbaar van 64% in 2022 naar 48% in 2023. Dat zijn positieve ontwikkelingen. Er wordt tevens gewerkt aan een plan om structurele communicatiemomenten in een kalenderjaar te benutten. Bijvoorbeeld extra aandacht voor het kunnen aanvragen van schoolspullen bij het begin van het schooljaar of extra aandacht voor de collectieve zorgverzekering aan het einde van het jaar.
Doel 2	We zetten in op vroeg signalering van schulden. Dit doen we o.a. door bij inwoners met betaalachterstanden op bezoek te gaan op basis van signalen van vaste lasten- partners. Daarnaast werken we samen met Schuldhulpmaatje en een budgetcoach. De aanpak van Schuldhulpmaatje richt zich erop om mensen met financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken door onder andere laagdrempelige inloopsprekuren en preventieve campagnes.
Resultaat	In 2023 zijn 15 mensen aangemeld voor schuldhulpverlening. Niet elke aanvraag leidt direct tot een traject. Er wordt advies gegeven, ingezet op stabiliteit of inwoners worden doorverwezen. Er zijn 9 nieuwe schuldhulptrajecten gestart en 12 schuldhulpverleningen gestart. Het aantal huisbezoeken in het kader van vroegsignalering is al een aantal jaren aan het stijgen. In 2023 zijn er 178 huisbezoeken afgelegd, ten opzichte van 81 in 2022 en 42 in 2021. Het bereik op de huisbezoeken is 29%. Bij Schuldhulpmaatje zijn er 61 hulpvragen echt een traject ingegaan. Daarnaast zijn er ook 61 mensen geholpen via de gesprekken. Zij doen dit met 26 actieve vrijwilligers.
Doel 3	Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsulenten bij het vinden van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Als er meer ondersteuning nodig is gaat dat via maatwerktrajecten bij DZB (voor werk of scholing) of Buzz (voor vrijwilligerswerk).
Resultaat	De bijstandsconsulenten begeleiden inwoners met veel arbeidspotentie naar een passende werk- of vrijwilligersplek, of naar school. Wanneer inwoners meer begeleiding nodig hebben, volgen zij een re-integratietraject bij DZB. Dit kan ook richting scholing, werk of vrijwilligerswerk zijn. In 2023 zijn er 11 nieuwe trajecten gestart en daarnaast liepen er nog 20 trajecten door vanuit 2022. Hiervan zijn in 2023 5 inwoners uitgestroomd naar een garantiebaan en 1 naar beschut werk, en 6 trajecten zijn niet succesvol afgesloten. Eind 2023 liepen er nog 19 trajecten naar werk. Daarnaast zijn er eind 2023 een directe samenwerking gestart tussen DZB en de bijstandsconsulenten; gezamenlijk wordt ons hele klantenbestand nog eens doorgenomen met het oog op mogelijke potentie om toch een traject te kunnen volgen. Tot slot heeft Buzz er voor gekozen om per 1 april te stoppen met begeleiding naar vrijwilligerswerk. Zij hebben geconstateerd dat de cliënten te weinig kansrijk zijn, waardoor zij weinig tot geen progressie meer boekten en hen niet kunnen helpen aan vrijwilligerswerk.

Beleidsthema Samen Meedoen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We evalueren de huidige inclusieagenda die in 2021 is vastgesteld voor de periode 2022-2023 en laten daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke partijen en inwoners participeren.
Resultaat	De lokale Inclusieagenda 2023-2024 is geëvalueerd en geactualiseerd voor de jaren 2024-2025. Daarbij zijn de klankbordgroep inclusie en de Adviesraad Sociaal Domein betrokken. De middelen vanuit de inclusieagenda maken het onderzoek naar het inzichtelijk maken van de toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen, incl. sportaccommodaties mogelijk. Evenals de inzet van de beweegcoaches. Deze inwoners hebben baat bij de inzet van de ondersteuning van een beweegcoach omdat zij zich niet zomaar aanmelden bij een sportclub. De redenen hiervoor zijn onder andere angst voor vallen, het hebben van een beperking of diabetes.
Doel 2	We laten een extern bureau onderzoeken hoe het initiatiefvoorstel regenboogagenda uitgevoerd kan worden. We starten met het verminderen van onnodige genderregistratie of het genderneutraal maken van registraties, het erkennen van meerdere genders en met genderneutrale formuleringen in onze registraties en communicatie.
Resultaat	Een extern bureau heeft onderzoeken gedaan naar hoe het initiatiefvoorstel regenboogagenda uitgevoerd kan worden. Bij dit onderzoek lag de focus op de leefsituatie van LHBTIQ+-personen in de gemeente Oegstgeest. Het inventariserend onderzoek is in de afrondende fase en zal in het begin van het tweede kwartaal van 2024 aan de raad worden toegezonden. Waar het kan vermijden we onnodige genderregistratie en erkennen we meerdere genders. In onze communicatie gebruiken we genderneutrale formuleringen zoals 'beste voorletter, naam' of 'beste inwoner'.
Doel 3	Het project Samen tegen Eenzaamheid is na vier jaar afgelopen. De resultaten zoals bijvoorbeeld Oegstgeest Ontmoet en Lief & Leedstraten, worden geborgd door deze onder te brengen bij onze welzijnsorganisatie Radius. Radius werkt daarbij samen met het CJG en de partners vanuit het Preventieakkoord Jeugd om de eenzaamheid onder jongeren terug te dringen.
Resultaat	Het project Samen tegen Eenzaamheid is geborgd en voortgezet door welzijnsorganisatie Radius. Vanuit het Landelijke programma Een tegen eenzaamheid is bewondering uitgesproken voor hoe wij in Oegstgeest met verschillende organisaties werken aan het tegengaan van eenzaamheid bij verschillende doelgroepen. Initiatieven als Oegstgeest Ontmoet en de Lief & Leedstraten hebben ook dit jaar plaatsgevonden. Daarnaast hebben dit jaar aanvullende initiatieven als het Kerstdiner bij FC Oegstgeest, het Januari Blues Dorpsdiner en de Dorpslunch bijgedragen aan het tegengaan van eenzaamheid. Radius, het CJG en de partners rondom het Preventieakkoord Jeugd hebben daarnaast extra inzet gepleegd om eenzaamheid bij jongeren tegen te gaan. Eenzaamheid blijft een belangrijk aandachtspunt (11% van de jeugdigen en 12% van de volwassenen is vaak eenzaam). Tijdens Oegstgeest Ontmoet heeft Gro-up in samenwerking met een specialist eenzaamheid het werkatelier eenzaamheid georganiseerd. Samen met professionals krijgen we daarmee meer zicht op de problematiek van eenzaamheid in Oegstgeest en worden partners gestimuleerd om in actie te komen, aanbod te ontwikkelen of uit te breiden.
Doel 4	Taalachterstanden worden tegen gegaan bij jonge kinderen (Voorleesexpress, voorschoolse educatie, leesbevordering op school en ondersteuning van anderstalige kinderen in het basisonderwijs) en bij volwassenen vanuit het (Digi)Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid. De bibliotheek is hierbij een belangrijke partner.

Doelen en behaalde resultaten

Resultaat	In het Taalpact Bollenstreek & Oegstgeest 2023 is regionaal samengewerkt aan kleine, concrete acties op het gebied van het voorkomen van laaggeletterdheid en het bieden van handreikingen aan laaggeletterden. Voorbeelden zijn een brievenwasserette in Oegstgeest en een interactieve theatervoorstelling voor partnerorganisaties (om het bewustzijn over laaggeletterdheid te vergroten) en trainingen Herkennen en Doorverwijzen Laaggeletterdheid. Het Taalhuis heeft in 2023 107 mensen met een taalachterstand gezien op 37 taalsprekuren. Het Taalhuis heeft 33 keer een taalcafé georganiseerd (256 deelnemers) en 46 keer een leeskring (138 deelnemers). Er hebben zich bij het Taalhuis 34 nieuwe taalvrijwilligers aangemeld. Bij het Informatiepunt Digitale Overheid zijn vragen van 135 inwoners beantwoord. In het kader van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) hebben 8 basisscholen en de voorschoolse educatie gebruik gemaakt van extra leesbevorderingsactiviteiten van de bibliotheek en deskundigheidsbevordering van 1801 Jeugd en Onderwijs Advies op meertaligheid.
Doel 5	We zorgen dat bij de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet, taal en participatie (vrijwilligers)werk hand in hand gaan.
Resultaat	Het project JAS wordt sinds de invoering van de nieuwe Wet Inburgering uitgefaseerd. Gemeente Leiden voert ook onder de nieuwe wet voor een groot deel de inburgering van statushouders uit voor gemeente Oegstgeest: de Leidse inburgering. Na een brede intake kunnen statushouders deelnemen aan een voor hen passende route; bijvoorbeeld gericht op taalontwikkeling, op scholing, vrijwilligerswerk, maar er ligt ook nadruk op vitaliteit, armoedebestrijding en Nederlandse normen en waarden. Door de hoge instroom van asielzoekers in Nederland, gaat ook de taakstelling voor het huisvesten van deze mensen binnen gemeente Oegstgeest omhoog. In Oegstgeest is de afgelopen jaren ongeveer 38% van de deelnemers aan project JAS uitgestroomd naar werk en 33% uitgestroomd naar onderwijs. Project JAS is in 2022 en 2023 langzaam uitgefaseerd, waardoor het zwaartepunt van inburgering verschuift naar het programma Leidse inburgering. Momenteel zitten 44 Oegstgeester statushouders in een leerroute en 9 statushouders in de intakefase voor een leerroute. 5 statushouders zijn inmiddels uitgestroomd, waarvan 3 naar werk en 1 naar onderwijs. Naast de statushouders zitten nog eens 32 Oegstgeester gezinsmigranten in een leerroute van de Leidse inburgering.
Doel 6	Maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen uit Oekraïne die in Oegstgeest verblijven, wordt door Vluchtelingenwerk gedaan. De gemeente zorgt voor onderwijs en voor ontmoeting in het Dorpscentrum.
Resultaat	Ook in 2023 is de opvang van Oekraïense vluchtelingen voortgezet. In nauwe samenwerking met o.a. het COA, vluchtelingenwerk, Hecht, onderwijs en projectmedewerkers vanuit de gemeente worden vluchtelingen begeleid bij het dagelijks leven, het vinden van werk en het verkrijgen van onderwijs. Met de twee opvanglocaties (Hoefijzergebouw (64) en Dienstencentrum (70)) wordt vooralsnog voldaan aan de gemeentelijke taakstelling.
Doel 7	Samen met de deelnemers van het Platform kunst en cultuur werken we aan een lokale culturele agenda. En we ondersteunen scholen om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur in de breedste zin van het woord: kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek.
Resultaat	Het Platform/website van Kunst, cultuur en erfgoed verenigt de diverse kunst-, cultuur- en erfgoedorganisaties van Oegstgeest. De website werd dit jaar feestelijk gelanceerd. Uitwisseling en afstemming van activiteiten heeft plaatsgevonden om te voorkomen dat daarmee teveel aanbod in een bepaalde periode zou plaatsvinden. Daarnaast wisselen de platformleden onderling ideeën uit voor nieuwe activiteiten waarbinnen zij elkaar kunnen versterken. O.a. waren grote culturele activiteiten in het dorp van het afgelopen jaar de oplevering van Hercules Rhijnegeestus, de onthulling van het 6e muurgedicht en het Schrijversfestival Oegstgeest. Via het programma Cultuur met Kwaliteit (CmK) boden we in 2022 een breed kunst-, cultuur- en erfgoedaanbod op alle Oegstgeester basisscholen. De drie basisscholen met daarop de meeste kinderen met kans op onderwijsachterstanden, deden ook mee aan het programma Verwonder om de Hoek van CmK. Dit programma, dat zich richt op kunst, natuur en techniek, biedt workshops onder schooltijd (374 deelnemers) en de mogelijkheid om kosteloos deel te nemen aan workshops na school, die op de schoollocatie worden verzorgd (46 deelnemers). Via het MEC (Milieueducatie Centrum) werden lessen natuur/milieu geven (op alle basisscholen) en via Technolab lessen techniek (op 7 basisscholen). Dankzij het Jeugdfonds Sport & Cultuur konden 20 kinderen uit gezinnen met een laag inkomen dit jaar op dans- of muziekles.

Beleidsthema Een brede kijk op gezondheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We maken samen met partners en inwoners in het dorp een breed gezondheidsplan voor Oegstgeest. Bewegen, gezonde voeding, terugdringen gebruik genotsmiddelen en tegengaan eenzaamheid maken onderdeel uit van dit plan.
Resultaat	In het eerste kwartaal van 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) door de VNG ondertekend. Medio 2023 heeft de gemeente de opdracht gekregen een breed gezondheidsplan te schrijven waarmee het lokale gezondheidsbeleid een nieuwe impuls kon krijgen. Voor de jaren 2023 t/m 2026 heeft het Rijk hiervoor middelen ter beschikking gesteld en is in 2023 een eerste inzet gedaan om toe te werken naar een gezonde generatie in 2040. Met de extra middelen heeft de gemeente Oegstgeest kunnen investeren in het verbreden van de activiteiten van de welzijnsorganisatie, waaronder het aantrekken van een coördinator Sport en Preventie, kan de samenwerking met huisartsen en fysiotherapeuten worden versterkt (Ketenaanpak valpreventie) en worden stappen gezet om de sociale basis verder te versterken (pilot wijkgericht werken).
Doel 2	Samen met de sportverenigingen werken we verder aan het uitvoeren van een geactualiseerd Sportakkoord waarbij een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking en aandacht voor de LHBTIQ plus gemeenschap, speerpunten zijn.
Resultaat	Inwoners van Oegstgeest bewegen nog altijd bovengemiddeld veel in vergelijking met de regio en de rest van Nederland. Hiermee verdient de gemeente Oegstgeest de titel van de sportiefste gemeente van Zuid-Holland. Het percentage volwassenen tot 64 jaar dat aan de beweegrichtlijn voldoet is iets toegenomen van 57 procent in 2020 naar 60 procent in 2022. Het aantal 65-plussers dat aan de beweegrichtlijn voldoet is afgenomen van 47 procent naar 44 procent. Een gezonde leefstijl, waar sporten en bewegen onderdeel van is, zorgt voor een kleinere kans op diabetes. De gemeente Oegstgeest heeft, naar verhouding, het laagste aantal inwoners met suikerziekte in heel Nederland. Ons sportbeleid zet in op een leven lang plezier beleven aan sport en bewegen, waarbij inclusief sporten vanzelfsprekend is en belemmeringen worden weggenomen. Specifiek richten we ons op de sportdeelname van 65-plussers en mensen met een beperking. In 2023 zijn in het kader van de Subsidieregeling lokaal sportakkoord 18 initiatieven ter stimulering van (inclusief) sport en bewegen gefinancierd. Naast activiteiten die zich richten op sport en bewegen en het aanschaffen van sport- en beweegmateriaal, is de regeling ook bedoeld voor investeringen in een Oegstgeester sportvereniging/sportstichting of haar accommodatie om deze toekomstbestendig te maken of te verduurzamen. Naast verenigingen hebben stichtingen en personen de mogelijkheid om een subsidieaanvraag te doen. Zo heeft Stichting Biljart Centrum Oegstgeest zonnepanelen aangeschaft, heeft de Oegstgeester Golfclub als onderdeel van het beweegprogramma voor mensen met een beperking, een golfwedstijd georganiseerd voor mensen met een handicap en heeft FC Oegstgeest sportkleding aangeschaft voor de G-teams. Samen met de coördinator Sport en Preventie is er inhoudelijk vorm gegeven aan de preventieve doelstellingen van het lokaal sportakkoord. Zo is er een bijeenkomst georganiseerd voor sport-, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Het startsein voor (nog) meer ontmoeting en samenwerking op het gebied van sport en bewegen, welzijn en zorg in Oegstgeest (GALA). De coördinator Sport en Preventie coördineert de (nieuwe) samenwerking tussen sport, zorg en welzijn. De beweegcoaches bereiken ondertussen 125 inwoners die nog geen aansluiting vonden bij het reguliere sportaanbod.

Afgesloten

Voscuyl P-plaatsen verkeer en groen

Beleidsthema Ondersteuning in de eigen omgeving

Subdoelen en behaalde resultaten

Doel 1	We maken gebruik van de sterke sociale basis (de vele (vrijwilligers)initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen) in Oegstgeest en breiden deze uit, onder andere door de inzet van de sociaal makelaar.
Resultaat	De sterke sociale basis van Oegstgeest is uitgebreid met initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen, zoals een nieuwe ontmoetingsgroep voor jongvolwassenen met autisme en een Odense kamer (ontmoetingsplek voor mensen met geheugenklachten of beginnende dementie) voor kwetsbare ouderen in Haaswijk. Bestaande initiatieven zoals de Lief en Leedstraten, Oegstgeest Ontmoet, Zorgpact Zeker Thuis en het Dorpsdiner zijn gecontinueerd. Het aantal vrijwilligers is opnieuw toegenomen (45% van de inwoners doet vrijwilligerswerk), maar het blijft lastig om specifieke hulpvragen neer te leggen bij vrijwilligers. Daarom is geïnvesteerd in gerichte werving en extra promotie vanuit Dorpskracht (Radius) en samenwerking binnen het Netwerk Vrijwillige Ondersteuning Oegstgeest (NVOO). Het contact binnen het wijksamenwerkingsverband (huisartsen, apotheek en fysiotherapeuten) is versterkt door gezamenlijke trainingen en activiteiten zoals de training Positieve Gezondheid, de Gezondheidsmarkt en de Diabetes Challenge. Zij stimuleert de samenwerking tussen de organisaties en is aanjager van gezamenlijke initiatieven. De sociale kaart Oegstgeest is up to date en makkelijk vindbaar zodat men naar elkaars aanbod kan verwijzen. Vanuit het spreekuur van de sociaal makelaar in het Dorpskantoor zijn 75 inwoners doorverwezen naar laagdrempelige ondersteuning.
Doel 2	We voeren de decentralisatie maatschappelijke opvang (dak- en thuislozenopvang) en beschermd wonen, van de centrumgemeente Leiden naar alle zelfstandige gemeenten in de regio, uit. We werken aan een goede lokale toegang tot deze (maatwerk)voorzieningen en aan de huisvestingsopgave gericht op voldoende voorzieningen en uitstroomwoningen voor de doelgroep.
Resultaat	In 2023 zijn de beoogde samenwerkingsovereenkomsten voor de maatschappelijke zorg in Holland Rijnland en de Leidse regio door de raad vastgesteld. Daarmee is een duidelijk kader ontstaan om de samenwerking voor kwetsbare doelgroepen mogelijk te maken. Het Sociaal Team Oegstgeest is getraind om lokaal ondersteuning te bieden bij het verkrijgen van een indicatie voor beschermd wonen. Ook kunnen daklozen zich melden bij het sociaal team. Naast de zorginhoudelijke opgaven, is ook een start gemaakt met de huisvestingsopgaven die in de Leidse regio gezamenlijk zijn vastgesteld. De subregionale huisvestingsopgave voor de maatschappelijke zorg wordt door de gemeente Oegstgeest goed ingevuld, mede door de komst van twee Skaeve Huse (Scheve huisjes), die als uitstroomwoningen gelden voor de maatschappelijke (dak- en thuislozen)opvang.

Beleidsthema Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Met de partners van het preventieakkoord Jeugd zetten we in op versterking van het brede netwerk rondom jeugd. Dit jaar met name op de samenwerking onderwijs/jongerenwerk.
Resultaat	Met de partners van het preventieakkoord Jeugd hebben er in 2023 twee bijeenkomsten plaatsgevonden om het preventieakkoord te evalueren en om vooruit te blikken naar wat we binnen Oegstgeest nodig hebben in een nieuw preventieakkoord. De evaluatie van het preventieakkoord is medio 2023 aan de raad toegezonden. Belangrijk focuspunt voor de komende jaren, mede als gevolg van het hoge jeugdhulpgebruik in Oegstgeest (12,6%), zal zijn om meer te normaliseren en collectivieren, en (kwetsbare) gezinnen te ondersteunen bij het vinden van een informeel steunnetwerk (pedagogische civil society). In het kader van NP Onderwijs heeft het jongerenwerk bij Yuverta en het Duinzigt College 30 laagdrempelige sport- en spelactiviteiten georganiseerd om het welbevinden bij jongeren te verbeteren. Hieraan hebben 350 jongeren deelgenomen.
Doel 2	Met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) dragen we bij aan de lobby gericht op goede inhoudelijke afspraken met het rijk over de jeugdhulp en over voldoende middelen.
Resultaat	Samen met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) dragen we bij aan de lobby door middel van onze vertegenwoordiging vanuit de VNG en vertegenwoordiging in regionale overleggen. Het akkoord over de hervormingsagenda jeugd in 2023 heeft de nieuwste inhoudelijke en financiële afspraken over jeugdhulp tussen het rijk en de gemeenten vastgelegd. Dit akkoord komt met een forse financiële taakstelling, waarbij is afgesproken dat de Commissie van Wijzen onafhankelijk gaat beoordelen of het Rijk deze taakstelling kan waarmaken. Inhoudelijk is er brede overeenstemming over de maatregelen, maar of de maatregelen voor onze regio leiden tot bezuinigingen blijft voorsnog onzeker. In 2023 is de regio gestart met de opgaven vanuit de hervormingsagenda, waaronder de integrale aanpak wachttijden.
Doel 3	We presenteren een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). We starten met de bouw van de VSO Leo Kanner en bereiden de renovatie/nieuwbouw van de Gevers Deutz Terwee school voor.
Resultaat	Als gevolg van het laat aanleveren van rapportages door externe partijen wordt het IHP in het tweede kwartaal 2024 gepresenteerd. De opbouw van het nieuwe IHP en de eerste hoofdstukken zijn in 2023 besproken met de schoolbesturen. De voorbereidingen voor de nieuwbouw/renovatie VSO Leo Kanner zijn gestart. Er is een voorlopig ontwerp opgeleverd dat positief is ontvangen in het Kwaliteitsteam De Geesten. In de door het schoolbestuur aangeleverde bouwplanning wordt de oplevering voorzien in Q3 2026. De voorbereidingen voor de renovatie/ nieuwbouw Gevers Deutz Terweeschool (GDT) zijn eveneens gestart. Het voorlopig ontwerp is nagenoeg gereed.

Krediet	Toelichting
Doorschrijven (ouder dan drie jaar)	
Leo Kannerschool Nieuwbouw	Restant krediet € 979.432 Dit krediet, ouder dan 3 jaar, mag niet afgesloten worden. Het is nodig voor het realiseren van de nieuwe school. Het proces om te komen tot een nieuwe school duurt langer dan verwacht. Er is door diverse oorzaken vertraging opgetreden in de bouwvoorbereiding (architectkeuze, vleermuizen, raad van state procedure bestemmingsplan). Het budget wordt in fasen beschikbaar gesteld aan het schoolbestuur (de bouwheer). Deelbudgetten worden beschikbaar gesteld op basis van verantwoording van de bouwheer over o.a. planning en financiën.
Afgesloten	
Huisvestingsonderzoek Leo Kanner School	Overbesteding van € 509 In de Najaarsnota 2024 is dit krediet met € 14.000 verlaagd en is het krediet Leo Kannerschool Nieuwbouw met ditzelfde bedrag opgehoogd.
Verv. luchtventilatiesysteem Het DOK	Restant krediet € 16.002 De werkzaamheden zijn uitgevoerd binnen het daarvoor beschikbaar gestelde krediet.

Baten en lasten Sociale infrastructuur

Wat heeft het gekost?

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsstema Veiligheid	Lasten	1.730	1.643	35	1.678	1.613	65
	Baten	-128	0	-610	-610	-2	-608
Saldo		1.601	1.643	-575	1.068	1.611	-543
Bijstand en schulden	Lasten	8.546	7.584	2.323	9.908	9.754	153
	Baten	-4.804	-5.055	-438	-5.493	-5.677	184
Saldo		3.743	2.530	1.885	4.415	4.078	337
Participatie	Lasten	4.649	2.703	3.236	5.940	5.703	237
	Baten	-2.823	-16	-4.712	-4.727	-4.729	2
Saldo		1.825	2.687	-1.475	1.212	974	239
Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	5.003	5.489	417	5.905	6.297	-392
	Baten	-150	-146	-248	-394	-1.094	701
Saldo		4.853	5.343	168	5.512	5.203	309
Gezondheid	Lasten	3.430	3.630	1.299	4.929	7.315	-2.385
	Baten	-770	-506	-1.400	-1.907	-4.602	2.695
Saldo		2.659	3.124	-101	3.023	2.713	310
Jeugdhulp	Lasten	10.261	11.345	-264	11.081	10.723	357
	Baten	-1.016	-606	-78	-683	-663	-21
Saldo		9.245	10.739	-342	10.397	10.061	337
Programma	Lasten	33.619	32.395	7.046	39.441	41.406	-1.965
	Baten	-9.692	-6.328	-7.486	-13.814	-16.767	2.953
Saldo van baten en lasten		23.927	26.067	-440	25.627	24.640	987
Reserves	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Mutaties reserves		98	-127	0	-127	182	-309
Resultaat		24.025	25.940	-440	25.500	24.822	678

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Veiligheid	<p>In 2023 zijn er geen extra bao's ingehuurd (€ 46.000 (V) minder lasten) omdat de beëdiging pas rond was na het evenementen seizoen 2023. Er zijn wel toezichthouders van ATC ingehuurd. Deze zijn goedkoper dan beëdigde boa's, maar hebben minder bevoegdheden.</p> <p>In de begroting 2023 was meegenomen dat de brandweerkazerne verkocht zou worden, dit is niet gelukt. Inmiddels is de brandweerkazerne in 2024 wel verkocht voor het bedrag van € 610.000 (conform raming).</p>
Bijstand en schulden	<p>Voor het onderdeel minimabeleid is een bedrag van ca € 75.000 (V) niet besteed. Het betreft voor een belangrijk deel budget voor het uitbetalen van de energietoelagen. Naar verwachting wordt een groot deel hiervan alsnog in 2024 uitgekeerd. Als gevolg van een wijziging van de systematiek voor de berekening van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Kust- Duin en Bollenstreek is er sprake van een bedrag van ca € 53.000 (V) lagere kosten voor de sociale werkvoorziening. De wijziging betreft de één op één doorbetaling van de integratie uitkering Participatie. Voorheen werd deze uitkering voor het onderdeel WSW een op een doorbetaald. Met ingang van 2023 is dat niet meer het geval. Tenslotte zijn er voor reïntegratievoorzieningen ten opzichte van de raming ca € 27.000 (V) lagere kosten gemaakt.</p> <p>In de opbrengsten is sprake van een extra rijksbijdrage van ca € 104.000 (V), voornamelijk door het opnemen een aanvullende vangnetuitkering voor de bijstandskosten. Verder is er in totaal ca € 78.000 (V) extra opbrengsten verhaal en overige opbrengsten gerealiseerd.</p>
Participatie	<p>Er is sprake van een voordeel op het beleidsthema participatie. Dit komt door hogere kosten voor inburgering en diverse voordelen. De hogere kosten voor inburgering zijn een gevolg van de hogere taakstelling voor de huisvesting/inburgering van statushouders (€ 165.000 (N)). Hier staat overigens een bijna even zo grote extra rijksbijdrage tegenover. De kosten voor Particuliere Opvang Oekraïners (POO) vallen € 234.000 (V) lager uit dan begroot. Er is met name een lager bedrag aan uitkeringen verstrekt door vertrek, werkaanvaarding en de invoering in februari 2023 van een wijziging van de hoogte van de toelage. Dit leidt overigens ook tot lagere rijksinkomsten. Voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) is € 24.000 (V) minder uitgegeven dan geraamd. In de begroting 2023 is een budget opgenomen van € 48.000 (V) voor opvang statushouders. Er zijn geen bestedingen gedaan. In de begroting 2024 is dit budget niet meer opgenomen. Er zijn € 47.000 (V) minder aan beheerkosten gemaakt voor accommodaties welzijn. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor energie, waterverbruik, onderhoud en schoonmaak, dan begroot. Als laatste is sprake van een voordeel van € 49.000 (V) als gevolg van lagere subsidies voor kunst. Er is met name een lager bedrag dan begroot aan subsidies verstrekt voor de stimulering van de lokale culturele sector in de na-coronaperiode. In 2023 was hiervoor een incidenteel budget beschikbaar.</p>
Maatschappelijke ondersteuning	<p>De hogere lasten op het beleidsthema maatschappelijke ondersteuning zijn voor een bedrag van ca € 416.000 (N) een gevolg van de niet geraamde kosten voor de maatschappelijke zorg Leidse regio (bescherm-, beschut- en begeleid wonen) die uiteindelijk worden doorbelast aan de gemeente Leiden (zie toelichting baten). Voor het overige zijn de kosten voor de Wmo voorzieningen (vervoer-, woon- en rolstoelvoorzieningen) ca € 25.000 (N) hoger dan was voorzien in de raming. De kosten voor hulp bij de huishouding zijn daarentegen € 42.000 (V) lager dan geraamd.</p> <p>De hogere baten ontstaan voor een bedrag van ca € 405.000 (V) door de niet geraamde bijdrage van de gemeente Leiden in de kosten van maatschappelijke zorg Leidse regio. Daarnaast is er rekening gehouden met een van de gemeente Leiden nog te ontvangen bedrag van in totaal € 249.358 (V) voor maatschappelijke zorg. Hiervan zal een bedrag van € 191.857 worden gereserveerd in de nieuw te openen egaliseringsreserve Maatschappelijke zorg Leidse regio. Voor het overige is er sprake van ruim € 45.000 (V) extra inkomsten als gevolg van eigen bijdrage vanuit cliënten voor diverse Wmo voorzieningen en overige opbrengsten.</p>
Gezondheid	<p>Er zijn hogere lasten verantwoord op het beleidsthema gezondheid. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het besluit van het college, op verzoek van Optisport, om gebruik te maken van de uitzondering op de regeling btw-vrijstelling voor sportorganisaties voor het zwembad Poelmeer. Om gebruik te kunnen maken van de uitzondering op de btw-vrijstelling voor sportorganisaties is de huurprijs die Optisport betaalt aan de gemeente voor het gebruik van zwembad Poelmeer verhoogd en is eveneens de exploitatiebijdrage die de gemeente aan Optisport betaalt, (met een gelijk bedrag) verhoogd. Dit draagt bij aan een financieel gezonde exploitatie van het zwembad. In de decemberwijziging 2023 is dit ook aan de raad gemeld. Doordat de huurprijs en de exploitatiebijdrage met terugwerkende kracht vanaf 2019 zijn verhoogd, leidt deze fiscale constructie tot een overschrijding aan zowel de lasten- als de batenzijde van € 2.871.000 (N).</p> <p>In 2023 is een subsidie aan Optisport verstrekt van € 506.000 ter compensatie van de hoge energielasten (ook begroot). Op basis van de energieafrekening 2023 heeft Optisport echter recht op een bedrag van € 260.000. Dit betekent dat een subsidiebedrag van € 246.000 (V) wordt teruggevorderd. Hier tegenover staat ook een lagere specifieke uitkering. Daarnaast is de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling HECHT € 110.000 (V) lager dan begroot. In eerste instantie was het voornemen om de financiële gevolgen van de nieuwe CAO afspraken in 2023 door te berekenen aan de deelnemende gemeenten. In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van HECHT besloten hiervan af te zien. Ook is € 65.000 (V) minder uitgegeven dan begroot voor de Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (SPUK GALA). Als laatste zijn er voordelen van respectievelijk € 34.000 (V) en € 24.000 (V) op beheer sportvelden en terreinen en op beheer gymlokalen.</p> <p>Er zijn hogere baten verantwoord op dit beleidsthema. Het verschil wordt nagenoeg geheel verklaard door hogere baten van € 2.871.000 (V) uit verhuur van het zwembad als gevolg van een fiscale regeling zoals hierboven toegelicht. De overige voordelen zijn hogere inkomsten € 41.000 (V) voor sport/gymfaciliteiten en € 21.000 (V) aan hogere specifieke uitkeringen van het Rijk. Daarnaast is er een lagere specifieke uitkering van € 246.000 (N) vanwege lagere energielasten bij Optisport.</p>

beleidsthema**toelichting op
afwijking lasten en baten**

Jeugdhulp

Er is sprake van een voordeel op het beleidsthema jeugdhulp. In 2023 is er een exploitatiebudget van € 150.000 (V) voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. De werkzaamheden zijn gerealiseerd, maar zijn verantwoord op het reeds afgesloten krediet uitbreiding Het Dok. Het exploitatiebudget valt derhalve vrij. Daarnaast is in 2023 een incidenteel budget van € 120.000 begroot voor advieskosten onderwijshuisvesting ten behoeve van drie haalbaarheidsonderzoeken conform het vastgestelde IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs) en ondersteuning bij de actualisatie van het IHP. De werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond. Het niet-bestede bedrag is € 49.000 (V).

Het voordeel op het budget nieuwkomersonderwijs bedraagt € 60.000 (V). Dit komt o.a. omdat de definitieve afrekening 2022 voor de taaklas bij de Daltonschool € 28.000 lager uitvalt. Voorts heeft de verwachte aansluiting bij de Vliegende Brigade Leidse Regio -voor ondersteuning van leerlingen na uitstroom uit de taaklas- vertraging opgelopen. Er is ook € 67.000 minder uitgegeven aan subsidies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-gelden). Deze lasten worden gedekt door een specifieke uitkering. De baten zijn overeenkomstig ook lager opgenomen. Conform de rijksregeling kunnen de niet-bestede gelden worden meegenomen naar 2024.

Een overig voordeel van € 34.000 (V) op dit beleidsthema heeft betrekking op de kosten van kinderopvang. Er is minder gebruik gemaakt van de Peuterregeling en er waren minder incidentele inspecties nodig in de kinderopvang. De hoeveelheid incidentele inspecties hangt af van het aantal nieuwe aanvragen en aantal handhavingsszaken. Voorts vallen de kosten voor beheer accommodaties kindervang € 25.000 (V) lager uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor energie en onderhoud. Ook is een lager bedrag van € 33.000 (V) aan subsidies voor uitvoering jeugd- en jongerenwerk verstrekt, dan begroot. In de begroting 2024 is het subsidiebudget neerwaarts bijgesteld.

De kosten voor onderwijsbeleid vallen € 24.000 (V) lager uit dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door lagere kosten voor vakonderwijs en kosten MOP/onderwijsprognoses. Daarnaast is sprake van diverse kleinere voor- en nadelen op de kosten voor huisvesting onderwijs van per saldo ca. € 50.000 (V) voordelig. Het betreft hier kosten voor vergoeding glasschade aan scholen, beveiligingskosten, energiekosten, huur- en leasekosten ed. Ook is € 12.000 (V) minder aan subsidies verstrekt voor voor- en vroegtijdse educatie. Als laatste is sprake van een voordeel van € 46.000 (V) als gevolg van lagere rente- en afschrijvingslasten. Hier tegenover staan ook een tweetal nadelen. De kosten voor OZB van de scholen vallen € 71.000 (N) hoger uit dan begroot. De budgetten hiervoor worden niet jaarlijks geïndexeerd, terwijl de OZB tarieven wel jaarlijks stijgen. Daarnaast is sprake van een nadeel van € 27.000 (N) op leerlingenvervoer. Bij het bepalen van de raming in de begroting is geen rekening gehouden met de btw kosten (9%). Bovendien stijgen de kosten als gevolg van de jaarlijkse prijsindexering o.b.v. het contract.

Op de onderdelen Centrum voor Jeugd en Gezin en het JGT is in totaal een bedrag van ca € 65.000 (V) niet tot besteding gekomen. Daarnaast is het aantal verstrekte PGB's Jeugd gedaald met als gevolg ca € 82.000 (V) lager kosten dan geraamd. De kosten voor het onderdeel regionale jeugdhulp zijn per saldo ca € 242.000 (N) hoger voor Oegstgeest dan geraamd. Dit betreft voor een belangrijk deel een tegenvaller die pas bij de totstandkoming van de laatste prognose in maart 2024 duidelijk is geworden. Regionaal is een tekort van 4,9 miljoen als gevolg van facturatieproblemen bij grote zorgaanbieders (0,7 miljoen), toename gebruik van het expertteam (2,9 miljoen), en een toename van Landelijke Transitie Arrangementen (1,3 miljoen).

**Verrekening reserves programma 4
(bedragen x € 1.000)**

		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	281	56	0	56	173	-117
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	-10	-117
Eg. reserve Maatsch. Zorg Leidse regio	Toevoeging	0	0	0	0	192	-192
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	0	0	192	-192
Totaal	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Verrekening reserves programma 4		98	-127	0	-127	182	-309

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves*Reserve Wmo/3D*

Het positieve resultaat op de relevante kostenplaatsen binnen het Sociaal domein bedraagt € 117.000. Dit resultaat wordt gestort in de reserve WMO/3D.

Reserve Maatschappelijke zorg Leidse regio

Het positieve resultaat op de relevante kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio bedraagt € 192.000. Dit resultaat wordt gestort in de egalisatiereserve Maatschappelijke zorg Leidse regio.

Verbonden partijen**Verbonden partijen****Bijdrage aan programmadoelstellingen**

HECHT (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)

De wettelijke taken die Hecht uitvoert zijn de jeugdgezondheidszorg (thema Jeugdhulp) en het bevorderen en monitoren van de volksgezondheid - inclusief bestrijding van infectieziekten (beleidsthema Gezondheid).
Veilig thuis, het Jeugd Preventie Team (JPT) en het Crisis Interventie Team (CIT) zijn samen met de onderdelen binnen de Veiligheidsregio, ondergebracht in het Zorg en Veiligheidshuis. (beleidsthema Gezondheid)

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

GR VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)

In de GR VRHM werken wij met de hulpverleningsdiensten aan de veiligheid. De GR VRHM bereidt zich voor op rampen en ernstige ongelukken en neemt maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM - in de vorm van verlengd lokaal bestuur - ook de brandweerzorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen, et cetera). Ook houdt de VRHM een gemeenschappelijke meldkamer in stand. *(beleidsthema Veiligheid)*

GR KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)

De GR KDB gaat over het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via de GR KDB. De GR KDB fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebanen in de Bollenstreek. Hier maken wij op incidentele basis gebruik van. *(beleidsthema Bijstand en schulden)*

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Afdeling
Bestuur	E.R. Jaensch / T.I.M. van Tongeren/ C. Oudendijk	Bestuur en Strategie
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur en Strategie
Publiekszaken	E.R. Jaensch	Publiekszaken en Klantcontact

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college) om goed te kunnen functioneren en op deze manier de gestelde doelen te kunnen behalen voor de inwoners van Oegstgeest. Daarnaast zijn er thema's opgenomen die organisatiebreed worden opgepakt, namelijk regionale samenwerking, burgerparticipatie en duurzaamheid.

Zowel in de Leidse regio als in andere verbanden wordt ambtelijk en bestuurlijk samengewerkt. Per opgave, zowel bij inhoudelijke onderwerpen als bij uitvoerende taken, wordt bekeken welke vorm van samenwerking hier het beste bij past, waarbij de schaal van de Leidse regio het vertrekpunt is.

In 2023 is hard gewerkt aan het opstellen van de nieuwe Lokale Energiestrategie (LES) dat het vervolg zal worden op het voorgaande ambitiedocument "De toekomst is nu" en uitvoeringsprogramma "Impuls Duurzaam Oegstgeest". De LES is een combinatie van de vertaling van de Regionale Energiestrategie (RES) die in 2021 is vastgesteld en het bovengenoemd ambitiedocument en uitvoeringsprogramma. De LES zal naar verwachting Q2 2024 worden vastgesteld. In de LES wordt onder andere uitgewerkt hoe we toewerken naar een energieneutraal en duurzaam Oegstgeest in 2050 met een aantal tussendoelen in 2030. Dat doen we samen met andere overheden, inwoners, bedrijven en organisaties.

Oegstgeest heeft een oude traditie van het betrekken van burgers bij beleidsvorming en -ontwikkeling. Om de participatie voor de verschillende projecten te blijven waarborgen is er in 2022 een Leidraad vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee staan we op verschillende mogelijkheden open voor burgerinitiatieven en wordt dit actief gefaciliteerd. Daarnaast gaat dit programma ook over de publieke dienstverlening; via de publieksbalies, telefonisch of online.

Programmadoelstelling

Een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente Oegstgeest, die inwoners betreft bij (uitvoering van) beleid en die werkt aan efficiënte en kwalitatief goede dienstverlening.

Beleidsthema Bestuur

Doelen en behaalde resultaten

Participatie

Doel 1	We blijven investeren in het participatieplatform "DoeMee Oegstgeest" en het burgerpanel: o.a. door middel van de evaluatie van twee participatietrajecten.
Resultaat	In 2023 hebben we twee participatietrajecten geëvalueerd: de totstandkoming van het evenementenbeleid en die van de Omgevingsvisie Oegstgeest. De evaluaties laten, op hoofdlijnen, zien dat de participatie trajecten een positieve bijdrage geleverd hebben en dat deelnemers waardevolle input konden aandragen. Wel is het van groot belang om tussentijds te communiceren over de manier waarop de inbreng verwerkt wordt en dat niet pas achteraf te doen. Ook is het bij complexe ontwikkelingen nodig om een heldere participatievraag te formuleren en die tijdens het proces in beeld te houden. Dat heeft de betrokkenen houvast en helpt om verwachtingen te managen. Het Doe Mee Platform is ingezet voor diverse grote ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de herinrichting van de Rijnzichtweg/Rijnsburgerweg. Het platform is juist ook ingezet voor kleinere projecten die inwoners direct raken, zoals keuze voor groen en spelen. Via een digitaal burgerpanel hebben we inwoners gevraagd naar hun ervaringen, ideeën en wensen op het gebied van afvalscheiding (VANG).
Doel 2	Voor alle beleidstrajecten en projecten die opgestart worden denken we aan de voorkant na over het participatieaspect en nemen dit in de planvorming mee. Deze participatietoets vindt plaats aan de hand van onze Leidraad voor Participatie.
Resultaat	De Leidraad voor Participatie is een vast onderdeel geworden van onze advisering op dit gebied. Ook de inzichten uit de beide evaluatietrajecten en de signalen van gesprekspartners benutten we voor nieuwe projecten.
Doel 3	We breiden de mogelijkheid om te participeren uit met een digitaal burgerloket. Het digitaal burgerloket is een plek waar burgers hun eigen initiatieven kunnen indienen. Dit geeft burgers de mogelijkheid om op verschillende niveaus te participeren.
Resultaat	Het platform is ingericht. Echter, het ontbreken van capaciteit en verdere middelen heeft ertoe geleid dat het college in 2023 heeft besloten om geen uitvoering te geven aan het participatieplatform.
Doel 4	We werken aan een methodiek om complexe maatschappelijke opgaven samen met partners op te pakken en ons als organisatie rond de opgave te organiseren. In 2023 doen we hier eerste ervaringen mee op.
Resultaat	In 2023 hebben we de methodiek vastgesteld en eerste ervaringen opgedaan met opgavegericht werken rondom het Gezondheidsplan. Vooral binnen de gemeentelijke organisatie zijn er stappen gezet om met een integrale blik maatschappelijke opgaven op te pakken. Dit is een continu proces dat afhankelijk van vraagstukken en capaciteit stap voor stap wordt uitgebreid.
Doel 5	In 2023 richten we een collegespreekuur in, waar inwoners in gesprek kunnen met de collegeleden.
Resultaat	Het collegespreekuur is in 2023 (nog) niet ingericht. Het college heeft dit op een andere wijze ingericht, onder andere door middel van 'college op de markt' en dat zullen wij blijven doen. Op deze wijze kunnen inwoners op deze momenten zonder afspraak kennismaken met het college, hun vragen stellen, ervaring of zorg delen of gewoon een goed gesprek voeren. Verder is het college op een laagdrempelige wijze aanspreekbaar voor inwoners die vragen of opmerkingen hebben.

Regio

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zijn doordrongen van de nut en noodzaak van regionale samenwerking en waar logisch en waardevol breiden we dit uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. We maken ons zichtbaar in de regio en we communiceren duidelijk over onze standpunten. Onze samenwerkingspartners weten wat ze aan ons hebben.
Resultaat	De Nota verbonden partijen is in 2023 geactualiseerd. Hierbij zijn de hiervoor genoemde uitgangspunten meegenomen.
Doel 2	We investeren in onze zienswijzen voor begrotingen van de verbonden partijen en nemen de kadernota's van de verbonden partijen op in de raadsplanning, waardoor er minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant plaatsvindt.
Resultaat	De kadernota's van de verbonden partijen worden door de griffie geplaatst in het raadsinformatiesysteem.
Doel 3	We blijven ons regionaal hard maken voor en investeren in het bevorderen van transparantie van de samenwerkingsverbanden door in te zetten op digitale toegankelijkheid van vergaderingen en documenten van de verbonden partijen.
Resultaat	Inmiddels en waar mogelijk zijn de vergaderingen van de meeste samenwerkingsverbanden digitaal toegankelijk en worden de vergaderstukken beschikbaar gesteld via hun websites. Ook de overige documenten zijn beschikbaar via de desbetreffende websites.

Duurzaamheid

Doel 1	We leveren warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest op, waarbij inzet van energiecoaches en ondersteuning van huishoudens met energiearmoede een onderdeel zijn.
Resultaat	In 2023 is verder gewerkt aan de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest. Daarvoor is nog een aantal bewonersavonden georganiseerd. Naar verwachting zullen de warmteplannen in maart 2024 definitief opgeleverd worden.
Doel 2	We werken met de Leidse regio en Katwijk verder aan het faciliteren en organiseren van een open regionaal warmtesysteem.
Resultaat	In oktober 2023 heeft de raad besloten om het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio tot eind 2027 voort te zetten. In dit kader wordt gewerkt aan het bewerkstelligen van een open regionaal energiesysteem. In 2023 zijn nog onderzoeken uitgevoerd naar kostenverevening tussen verschillende warmtebronnen en naar de verschillende soorten rolneming en samenwerking als het gaat om bijvoorbeeld een publiek integraal warmtenet. De resultaten van deze onderzoeken worden in 2024 in verdere uitwerkingen meegenomen.
Doel 3	We stellen in 2023 een Lokale Energiestrategie op, waarin we aangeven hoe en binnen welke kaders we de afspraken uit de RES 1.0 gaan uitvoeren.
Resultaat	Er is in heel 2023 gewerkt aan het opstellen van een Lokale Energiestrategie (LES) deze LES is een uitwerking van de Regionale Energiestrategie (RES) en omvat ambities en doelstellingen om in 2050 Oegstgeest energieneutraal te laten zijn. Om bewoners en de raad mee te nemen zal de LES rond april 2024 nog ter inzage komen te liggen en wordt daarna definitief vastgesteld.
Doel 4	We bekijken de gehele ambtelijke inzet op de thema's klimaatadaptatie en energiebesparing en bekijken waar de extra intensiveringsmiddelen uit het coalitieakkoord het meest effectief ingezet kunnen worden om tot herkenbaar, voelbaar resultaat voor inwoners te komen.
Resultaat	We blijven doorlopend in gesprek over de ambtelijke inzet die noodzakelijk is voor het behalen van voortgang op de hierboven gestelde doelen alsmede uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie. In 2023 is bij de kaderbrief een aanvraag voor een aantal formatieplaatsen voor de energietransitie, klimaatadaptatie, duurzaamheidscommunicatie en ruimtelijke inpassing van de energietransitie aangevraagd. Hiervoor is structureel duurzaamheidsbudget ingezet. Daarnaast liep in 2023 ook de CDOKE regeling vanuit het Rijk waarmee extra capaciteit kan worden ingezet voor het behalen van de doelen uit het Klimaatakkoord.

Beleidsthema Griffie en raad

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We inventariseren bij de raadsleden welke opleidingen zij willen volgen en in welke zaken zij een deskundigheidsbevordering noodzakelijk achten.
Resultaat	Deze uitvraag is gedaan. Dit heeft onder meer geleid tot een training snellezen.
Doel 2	We overleggen met de raad hoe zij willen samenwerken met raadsleden uit andere gemeenten.
Resultaat	Voor wat betreft Holland Rijnland is overeengekomen dat er een week voorafgaand aan een AB-vergadering een overleg binnen de Leidse regio plaatsvindt. Voor de overige regelingen is dat lastiger, omdat er geen raadsleden in de diverse AB's zitting hebben. De griffiers zijn hierover nog in overleg.

Beleidsthema Publieke dienstverlening

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Goede communicatie staat ten dienste aan de informatievoorziening en de dialoog tussen inwoners en gemeente. We leveren hiervoor een concreet plan op waarin speerpunten uit het coalitieakkoord zoals participatie, zichtbaarheid en betrokkenheid van mensen met een taalachterstand een plek krijgen. We gaan aan de slag met de uitvoering.
Resultaat	Op 31 maart 2023 heeft het college het Communicatiekader 2023-2026 vastgesteld. Belangrijke speerpunten zijn: het dorp nog meer betrekken, laten zien wat we voor inwoners doen en laagdrempelig contact faciliteren tussen inwoners, bestuur en medewerkers. We koppelden hier in 2023 verschillende acties aan. Zo organiseerden we, samen met Taalhuis Bibliotheek Bollenstreek, de eerste 'brievenwasserette' in deze regio om het taalniveau in onze brieven te verbeteren. Er zijn meerdere schrijfcoaches gestart in de organisatie en er is blijvend aandacht voor begrijpelijke teksten. Mede door digitale participatie bij projecten als het Vroege Vogelspark (80 mensen stemden op het sfeerbeeld van hun keuze) steeg het aantal nieuwe registraties op het Doe Mee Platform met 300 naar 1463. Tegelijkertijd bleef er aandacht voor persoonlijk contact via bijvoorbeeld inloopbijeenkomsten, gesprekken op locatie en de aanwezigheid van het college op de markt. Via de Oegstgeester Courant en de sociale media gaven we inwoners meer zicht op wat de gemeente voor hen doet. Deze aanpak zetten we door in 2024.
Doel 2	We werken volgens het principe 'in één keer goed'. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners en organisaties via alle kanalen dezelfde juiste informatie over onze dienstverlening vinden. We monitoren regelmatig onze bereikbaarheid via de telefoon, de website en de welkombalie en sturen waar nodig bij. We bereiden ons qua capaciteit voor op de verwachte piek in de aanvragen van reisdocumenten in 2023/2024 zodat onze dienstverlening op peil blijft.
Resultaat	In 2023 hebben we onze telefonische bereikbaarheid beter georganiseerd door te gaan werken met belgroepen in Teams. Een inwoner kan hierdoor sneller doorverbonden worden. Het aantal terugbelnotities voor de verschillende teams is aanzienlijk teruggedrongen. Daarnaast zijn de wachttijden verkort door het inzetten van antwoordservice A2. Is er geen beschikbare KCC-medewerker, dan wordt een beller doorgeschakeld naar deze antwoordservice. A2 neemt de vraag in behandeling en zorgt dat het KCC de beller dezelfde dag nog terug kan bellen. Er vond voortdurend afstemming plaats tussen medewerkers die verantwoordelijk zijn voor klantcontact, website en communicatie. Hierdoor werd informatie integraal gedeeld en waar nodig snel verduidelijkt op basis van signalen van inwoners. We hebben voorbereidingen getroffen om de reisdocumentenpiek op te vangen. Denk hierbij aan het opleiden van KCC-medewerkers zodat zij inzetbaar zijn bij Burgerzaken. Ook is er gewerkt aan aanpassingen in de hal van het gemeentehuis zodat we klanten snel verder kunnen helpen. Deze werkzaamheden zijn gestart in 2023 en opgeleverd begin 2024. Er is een snelbalie geopend voor paspoorten en ID-kaarten en een afhaalbalie naast de bestaande welkombalie.
Doel 3	We maken het inwoners gemakkelijk door onze dienstverlening waar het kan digitaal aan te bieden. Onze digitale dienstverlening (website en formulieren) is inhoudelijk up to-date, 24/7 bereikbaar en voldoet aan de privacyrichtlijnen. We zijn voorbereid op technologische ontwikkelingen en nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisatie zaken met de overheid digitaal af moeten kunnen handelen. In 2023 inventariseren we eventuele knelpunten op dit gebied.
Resultaat	Ook in 2023 was onze digitale dienstverlening op orde en bereikbaar. De website voldoet aan de wettelijke toegankelijkheids- en privacyeisen en was in 2023 goed bereikbaar met 99,9% uptime. We werken samen in het regionale project OTO, waaronder de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) valt.
Doel 4	We bereiden ons voor op nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisaties via een portal gemakkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Denk hierbij aan het toevoegen van Engelstalige informatie. We werken hiervoor samen met de VNG en zullen dit in 2023 verder uitwerken.
Resultaat	De Single Digital Gateway (SDG) geeft burgers en bedrijven makkelijk toegang tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Dat gebeurt met het portaal (gateway) Your Europe. Deze centrale toegangspoort verwijst gebruikers door naar de juiste websites in de verschillende lidstaten. Via Your Europe kunnen burgers en bedrijven op een eenvoudige manier betrouwbare informatie vinden over overheidsdiensten,-producten en -procedures in Europa. In 2024 werken we verder aan het aanbieden van lokale informatie in het Engels.
Doel 5	We zorgen voor een voor iedereen toegankelijke dienstverlening volgens het VN Verdrag Handicap. We zorgen ervoor dat de website blijft voldoen aan de Webrichtlijnen en dat onze digitale formulieren toegankelijk zijn conform de gestelde eisen. Daarnaast maken we de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform deze eisen.
Resultaat	De gemeentelijke website voldoet aan de toegankelijkheidseisen. Dit laten we iedere 3 jaar toetsen conform de wettelijke verplichting. Het voldoen aan de wettelijke eisen is een dagelijkse taak. In 2023 hebben we veel aandacht besteed aan het stroomlijnen van het aanleverproces en aandacht voor het correct aanleveren van content door collega's. In 2023 zijn we gestart met het in kaart brengen van alle digitale middelen die moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen en wat ervoor nodig is om aan de wet BDTO te voldoen. We zijn ook overgestapt op een nieuw en toegankelijker systeem waarmee online een afspraak bij ons gemaakt kan worden. Ook in 2024 zal veel van onze aandacht naar een toegankelijke digitale dienstverlening uitgaan. Daarin trekken we regionaal op in het project OTO (Open en toegankelijke Overheid) waaronder de wetten BDTO (besluit digitale toegankelijkheid overheid), WOO (Wet open overheid), WEP (Wet elektronische publicaties) en WMEBV (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) vallen.

Krediet

Toelichting

Doorschrijven (ouder dan drie jaar)

Publiekzaken en Klant centrum applicatie digitale formulieren

Restant krediet € 8.364.
In 2024 wordt dit project van de geleverde eDiensten afgesloten.

Baten en lasten Bestuur

Wat heeft het gekost?

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleidsstema Bestuur	Lasten	2.490	2.497	-214	2.283	2.548	-265
	Baten	-384	0	-134	-134	-774	640
Saldo		2.105	2.497	-348	2.149	1.774	375
Beleidsstema Griffie en Raad	Lasten	915	905	48	954	912	42
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		915	905	48	954	912	42
Beleidsstema Publiekszaken	Lasten	1.120	1.041	211	1.252	1.345	-92
	Baten	-404	-186	-67	-253	-394	141
Saldo		716	855	144	999	951	49
Programma	Lasten	4.524	4.444	46	4.490	4.805	-315
	Baten	-788	-186	-201	-388	-1.168	781
Saldo van baten en lasten		3.736	4.258	-156	4.102	3.637	466
Reserves	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Mutaties reserves		-685	-265	204	-61	-61	0
Resultaat		3.050	3.993	49	4.041	3.576	466

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Bestuur	<p>De SPUK lasten van Energiearmoede t.h.v. € 136.000 (N) waren niet gebudgetteerd.</p> <p>De volgende plannen met betrekking de energietransitie t.h.v. € 110.000 (N) zijn in 2023 uitgevoerd: de wijkuitvoeringsplannen voor bloemenbuurt en Nieuw Rhijngest, advieskosten haalbaarheid LT-collectief Nieuw-Rhijngest, ondersteuning LES en gegevens DOE tafel. Het budget energietransitie was in 2022 beschikbaar gesteld, echter doordat er geen capaciteit was in 2022, konden de plannen pas in 2023 worden aangestuurd en uitgevoerd. We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid), de lasten t.h.v. € 42.000 (N) waren niet geheel gebudgetteerd. Daarnaast waren de samenhangende baten ook niet gebudgetteerd. Dit was bij de begroting 2023 nog niet bekend.</p> <p>De SPUK baten van Energiearmoede t.h.v. € 136.000 (V) waren niet gebudgetteerd.</p> <p>We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) t.h.v. € 321.000 (V) die niet waren gebudgetteerd.</p> <p>Door de gunstige rekenrente voor de wethouders pensioenen heeft er een vrijval van de voorziening plaatsgevonden t.h.v. € 96.000 (V), die niet was geraamd. Dit was in januari 2024 bekend.</p> <p>Er heeft een onttrekking aan de voorziening wethouders pensioenen plaats gevonden t.h.v. € 87.000 (V), voor de betaalde pensioenen in 2023. De dotatie en onttrekking aan de voorziening wachtgeldten was nagenoeg even hoog.</p>
Publiekszaken	<p>Bij het vaststellen van de definitieve begroting is er geen rekening gehouden met de stijgende lasten t.h.v. € 47.000 (N) van reis- en rijdocumenten. Er waren twee verkiezingen die meer lasten met zich mee hebben gebracht door onder andere vergoeding voor stembureauleden, portokosten, opleidingskosten etc. In totaal was dit € 22.000 (N). Er zijn meer uittreksels uitgegeven uit de GBA (Gemeentelijke Basisadministratie) en het Bevolkingsregister dan was begroot. De hogere lasten waren € 15.000 (N).</p> <p>Bij het vaststellen van de definitieve begroting is er geen rekening gehouden met de stijgende opbrengsten van reis- en rijdocumenten t.h.v. € 102.000 (V). Daarnaast zijn er hogere legesopbrengsten ad € 36.000 (V) ten aanzien van uittreksels uit de GBA en het Bevolkingsregister.</p>

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-401	-265	0	-265	-265	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-285	0	0	0	0	0
Saldo		-285	0	204	204	204	0
Totaal	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Verrekening reserves programma 5		-685	-265	204	-61	-61	0

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland

Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.

Holland Rijnland

Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Afdeling
Overhead	E.R. Jaensch / C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning
Vennootschapsbelasting	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning
Onvoorzien	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat

Goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om samen met de organisatie en de samenleving resultaten in het dorp te bereiken. Juist in tijden met grote opgaven en financiële krapte is het nodig om te blijven investeren in de kwaliteit van bedrijfsvoering. Beleid en bedrijfsvoering raken steeds meer met elkaar verweven. Denk hierbij aan steeds meer wettelijke eisen die gesteld worden aan ICT-systemen waarin bijvoorbeeld vergunningsaanvragen van inwoners en bedrijven afgehandeld worden. Of aan strengere verantwoordingsregels voor accountants.

Programmadoelstelling

Het ondersteunen van de organisatie ten behoeve van de beleidsuitvoering en -ontwikkeling.

Beleidsthema Overhead

Doelen en behaalde resultaten

Directie en control

Doel 1	We bewaken de voortgang van de projecten en uitnutting van de kredieten met managementrapportages. Door het werken met een verplichtingenadministratie ontstaat er een beter financieel beeld voor management en college. De effecten worden gerapporteerd aan de Raad in de Voorjaarsnota en Najaarsnota.
Resultaat	De managementrapportages zijn in 2023 ingevoerd en worden maandelijks besproken in het managementteam, door middel van deze rapportages kan er eerder een signaal worden gegeven aan het college en de raad wanneer er mutaties in budgetten of investeringen plaats moeten vinden.

Organisatorische ondersteuning

Doel 1	Centrumgemeente Leiden stelt in 2023 een strategische bedrijfsvoeringsagenda op in overleg met de partnergemeenten. In die agenda kunnen we veel van de bedrijfsvoerings-vraagstukken onderbrengen die we noodzakelijk vinden om onze dienstverlening op peil te houden en te versterken.
Resultaat	In 2023 is gestart met de formulering van de strategische bedrijfsvoeringsagenda, die begin 2024 is afgerond. Oegstgeest heeft als partner zijn inbreng gedaan. De agenda zet in op duurzame inzetbaarheid, wendbare bedrijfsvoering en digitale transformatie.

Gemeentelijke huisvesting

Doel 1	We beheren en onderhouden de gemeentelijke huisvesting planmatig.
Resultaat	We hebben inspecties uitgevoerd voor de Meerjarenonderhoudsplanning en noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn uitgevoerd.
Doel 2	We volgende de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en we doen onderzoek in hoeverre bij groot onderhoud, op natuurlijke momenten haalbare en rendabele energiebesparende opties doorgevoerd kunnen worden. Er wordt hiermee beoogd om de gemeentelijke vastgoedportefeuille de komende jaren verder te verduurzamen
Resultaat	We hebben inspecties uitgevoerd voor de Routekaart duurzaamheid. De maatregelen worden afgestemd op de Meerjarenonderhoudsplanning.
Doel 3	Alle gebouwen moeten voldoen aan energielabel C. Uitzondering is het gemeentehuis deze mag doordat het monumentaal is op het huidige energielabel blijven. We nemen wel maatregelen om het energieverbruik te verminderen.
Resultaat	Op de werf zijn de thermostaatkranen vervangen en waterzijdig ingesteld. In alle locaties is de gewenste ruimte temperatuur lager ingesteld (zowel keteltemperatuur als gewenste ruimtetemperatuur) Er is onderzoek gedaan naar verduurzaming van de verwarming voor gemeentewerf en gemeentehuis.
Doel 4	We richten het gemeentehuis in met flexibele werkplekken en de vergaderruimtes met mogelijkheden om hybride (fysiek en digitaal) te vergaderen.
Resultaat	In 2023 is het flexwerken verder doorgevoerd door o.a. kasten en ladeblokken uit de kamers te verwijderen en de naambordjes bij de kamers te vervangen door enkel kamernummers. Er zijn lockers geplaatst om waardevolle en/of persoonlijke spullen kwijt te kunnen en het clean desk principe te ondersteunen. Om te zorgen voor een prettige werkomgeving en werkplek zijn diverse stiltewerkplekken gerealiseerd om rustig en geconcentreerd te kunnen werken. Daarnaast zijn belcabines geplaatst om in een afgesloten ruimte te kunnen (video)bellen zonder collega's te storen en gevoelige gesprekken te kunnen voeren.

Kredieten

Toelichting

Doorschuiven (ouder dan drie jaar)

Vervanging telefonie 2016	Het krediet bedraagt € 25.000 Er is vertraging in het project Telefonie. In 2024 is de planning om afscheid te nemen van de oude telefooncentrale en over te stappen op een nieuwe telefooncentrale.
VV verwarmingsinstallaties 226 kW	Restant krediet bedraagt € 349.294 In 2023 is de aanbesteding afgerond. Plaatsing van de hybride warmtepompen volgt in 2024.
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2021	Restant krediet bedraagt € 21.929 In 2023 zijn werkzaamheden uitgevoerd t.b.v. de gemeentewerf en het gemeentehuis.

Afsluiten

Project toegangscontrole	Overbesteding van € 613 Het project is afgerond.
Vervanging bureau's 2020	Restant krediet bedraagt € 1.373 De bureau's zijn vervangen.
Verduurzaming verwarming Gemeentehuis	Krediet bedraagt € 225.000 en is abusievelijk dubbel aangevraagd (zie 7300282).

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

Subdoel 1	We laten de aangifte Vpb door een adviseur van de Centrumregeling Leiden opstellen en in gezamenlijkheid vaststellen. Onze Vpb- activiteiten zijn beperkt, maar ook over baten uit een grondexploitatie kan er een Vpb-verplichting ontstaan.
Resultaat	..

Beleidsthema Onvoorzien

In de Begroting is er geen post Onvoorzien opgenomen. Onvoorziene uitgaven worden bij de Voorjaarsnota en Najaarsnota gemeld en verrekend met de Algemene reserve.

Baten en lasten Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Wat heeft het gekost?

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsthema Overhead	Lasten	9.765	10.099	500	10.599	10.430	169
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo		9.597	10.081	498	10.579	10.151	428
Beleidsthema Vpb	Lasten	0	1	0	1	0	0
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1	0	1	0	0
Programma	Lasten	9.765	10.100	500	10.600	10.430	170
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo van baten en lasten		9.597	10.082	498	10.580	10.151	429
Reserves	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		125	0	0	0	0	0
Resultaat		9.722	10.082	498	10.580	10.151	429

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Overhead	<p>Bij de centrumregeling heeft er een vermindering van het aantal accounts plaats gevonden en er is minder gebruik gemaakt van projectleiders waardoor er € 322.000 (V) minder lasten zijn. Daarnaast is er minder inhuur op openstaande formatie plaatsen, het is niet gelukt om de openstaande formatie plaatsen in te vullen hierdoor zijn er € 76.000 (V) minder lasten. Er is een voorziening gevormd voor het IKB (Individueel Keuzebudget) spaarverlof van € 197.000 (N), deze voorziening was niet begroot. Er heeft een dotatie aan de voorziening wachtgeld van € 82.000 (N) plaatsgevonden, deze was niet begroot.</p> <p>Er zijn onttrekking op de voorziening wachtgeld € 83.000 (V) dit was niet begroot. Er zijn interne medewerkers uitgeleend aan randgemeentes waardoor er € 133.000 (V) meer aan opbrengsten waren.</p>

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Friciekosten	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		125	0	0	0	0	0

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Bijdrage aan programmadoelstellingen
N.v.t.	Per 1-1-2023 is het Servicepunt71 overgegaan naar gemeente Leiden / team IDA (Interne Dienstverlening en Advisering). Hierom is er geen Verbonden partij meer op Overhead.

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geld is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet besteding gebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden (programma 3) of opbrengsten uit verleende diensten, zoals het verstrekken van een paspoort (programma 5). Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het wegvallen (vanaf 2022) van de precariobelasting op kabels en leidingen en de daarmee verband houdende verhoging van de OZB. Deze verhoging vindt plaats met een bedrag dat gemiddeld gelijk is aan de wegvallende doorbelastingen van Alliander en Dunea.

Programmadoelstelling

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst. Het voeren van een verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
Resultaat	We hebben bij de berekeningen van de belastingopbrengsten gerekend met een inflatiecorrectie en hebben gezorgd voor kostendekkende tarieven in de begroting. Uit de gerealiseerde belastingopbrengsten blijkt dat een deel van de kosten van afval en riool is ingeschat. Dit heeft geleid tot een hogere kostendekkendheid dan begroot. In de paragraaf Lokale Heffingen is dit in detail in beeld gebracht.
Doel 2	We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
Resultaat	De opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen zijn realistisch meegenomen in de begroting. Uit de realisatie van 2023 blijkt dat hier een beperkte, voordelige afwijking is ontstaan. Voor de niet-woningen was dit in de begroting in eerste instantie ook het geval. Bij de Najaarsnota is de verwachte areaaluitbreiding niet goed ingeschat, waardoor de verwachte opbrengst voorzichtigheidsshalve fors is verlaagd. Dit verklaart de afwijking in de realisatie over 2023 voor de OZB opbrengsten.
Doel 3	We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
Resultaat	We hebben de kwaliteit van de BSGR bewaakt door deel te nemen aan de ambtelijke en bestuurlijke vergaderingen. De stukken zijn getoetst op volledigheid en juistheid. Dit jaar (2023) is er tussentijds een correctie geweest op het OZB tarief Woningen, dit heeft de BSGR goed verwerkt naast de overige invorderingsprocessen van belastingen.
Doel 4	We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
Resultaat	We hebben de maatstaven die gebruikt worden bij de berekeningen van de algemene uitkering in het gemeentefonds geactualiseerd en bijgehouden. Daarmee hebben we de financiële aansluiting met de actuele berekeningen vanuit het Rijk kunnen maken en hebben de mutaties verwerkt in de P&C producten van 2023. De effecten van de Decemercirculaire die het Rijk op 6 december 2023 heeft uitgebracht konden we in 2023 niet meer verwerken in een begrotingswijziging, maar zijn wel verwerkt in de jaarrekening 2023.
Doel 5	We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.
Resultaat	In 2023 zijn er geen nieuwe geldleningen aangetrokken voor de financiering van onze investeringen of andere uitgaven. In 2022 hadden we namelijk twee 40-jarige geldleningen aangetrokken voor een bedrag van in totaal € 25 miljoen. Deze middelen zijn in 2023 nog niet volledig ingezet en zijn daarom nog beschikbaar voor geplande uitgaven in 2024.

Baten en lasten algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleids thema Dekkingsmiddelen	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Programma	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo van baten en lasten		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Reserves	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Mutaties reserves		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602
Resultaat		-46.436	-47.019	-2.765	-49.784	-51.791	2.008

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Dekkingsmiddelen	<p>In de begroting hebben rekening gehouden met een omslagpercentage van 0,75%. In de realisatie moest het omslagpercentage bijgesteld worden naar 0,6%. Als gevolg hiervan hebben wij minder rente doorbelast aan de taakvelden, wat een nadeel oplevert van € 117.000 (N). Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren met een bedrag van € 326.000 (V) vrij gevallen, omdat in 2024 meerdere oude vorderingen zijn ontvangen. Deze vrijval was niet begroot.</p> <p>De WOZ-waarde van woningen is meer gestegen dan waarmee rekening is gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is er € 109.000 (V) meer gerealiseerd aan OZB woningen dan begroot.</p> <p>De gerealiseerde OZB Niet-Woningen zijn € 1.004.000 (V) hoger dan geraamd. Bij de Najaarsnota 2023 is de OZB Niet-Woningen met € 750.000 naar beneden bijgesteld. Dit was gebaseerd op een actuele raming van de BSGR. Het is gebleken dat de raming van de BSGR niet volledig was door technische problemen. Hierdoor was de mutatie in de Najaarsnota 2023 onjuist. Het overige verschil van € 254.000 is te verklaren doordat er bij de begroting 2023 een neerwaartse correctie had plaatsgevonden op de totale WOZ-waarde van de niet-Woningen. Hierin was de OZB Niet-Woningen te veel naar beneden bijgesteld.</p> <p>Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan begroot, hierdoor is € 72.000 (N) minder gerealiseerd aan toeristenbelasting dan begroot.</p> <p>De baten op onze geldleningen waren € 188.000 (V) hoger ten opzichte van de begroting. Dit was het gevolg van een enerzijds gestegen rente op de uitgezette gelden en anderzijds een toename van de uitgezette gelden op het schatkistbankieren.</p> <p>Er is € 79.000 (N) minder algemene uitkering ontvangen, grotendeels doordat de maatstaf "inkomens met een laag inkomen" niet juist door het Rijk in de berekening van het gemeentefonds was opgenomen. Dit was nog niet in een begrotingswijziging verwerkt, omdat dit pas eind 2023 bekend was gemaakt.</p>

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	0	4.068	4.068	3.466	602
	Onttrekking	-4.092	0	-5.179	-5.179	-5.179	0
Saldo		501	0	-1.111	-1.111	-1.713	602
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	0	405	405	0
	Onttrekking	-255	-298	0	-298	-298	0
Saldo		-50	107	0	107	107	0
Totaal		4.797	405	4.068	4.473	3.871	602

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Verrekening reserves AD		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602

Omdat de verkoop van de brandweerkazerne eind 2023 niet kon doorgaan, is ook de storting van € 602.000 in de Algemene reserve uitgesteld tot in 2024.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Alliander N.V.

Dunea N.V.

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander zorgt voor de distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.

De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.

De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners, door goedkope financiering aan te bieden.

De BSGR zorgt voor de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering via het Gemeentefonds heeft de gemeente inkomsten uit lokale heffingen. Deze lokale heffingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- 1. Belastingen**
Belasting opbrengsten komen toe aan de algemene middelen. In Oegstgeest kennen we:
  - Onroerende zaakbelasting;
  - Hondenbelasting;
  - Precariobelasting;
  - Toeristenbelasting.
- 2. Bestemmingsheffingen**
Heffingen die bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De huidige bestemmingsheffingen zijn:
  - Afvalstoffenheffing
  - Rioolheffing
- 3. Leges**
Leges worden betaald voor specifieke diensten die een individueel belang dienen. De huidige leges zijn:
  - Titel 1 Leges: Algemene dienstverlening
  - Titel 2 Leges: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning
  - Titel 3 Leges: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder Titel 2

De belastingen en de bestemmingsheffingen worden geheven door de Belasting Samenwerking Gouwe- Rijnland (BSGR). Met de BSGR zijn afspraken in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Beleidsmatige zaken voert de gemeente zelf uit, zoals het opstellen van de belastingverordeningen en het vaststellen van de tarieven. De uitvoering ligt bij de BSGR. Met de BSGR wordt regelmatig overleg gevoerd. De afhandeling van bezwaarschriften en de kwijtscheldingsregeling zijn eveneens bij de BSGR belegd.

De gemeente Oegstgeest heeft ook een Bedrijven investeringszone (BIZ). De BIZ bijdrage is een financieringsinstrument voor het ondernemersfonds. Na vaststelling door de gemeente van het plan en het in rekening te brengen bedrag int de BSGR de BIZ-gelden bij de ondernemers. De opbrengsten worden na ontvangst minus de kosten naar de BIZ vereniging overgemaakt.

Deze paragraaf Lokale Heffingen is als volgt opgezet:

- 1.** Lokale lastendruk en vergelijking
- 2.** Opbrengsten
- 3.** WOZ-maatstaf
- 4.** Kwijtscheldingen
- 5.** Kostendekkendheid berekeningen